

Verksamhetsplan med budget 2027 och planering 2028–2029

Framtidstro i en orolig tid

Socialdemokraterna

Innehåll

1.	Förord.....	4
2.	Sammanfattning och beslut.....	6
3.	Vision, värdegrund och uppdrag.....	7
4.	Övergripande målsättningar	10
4.1	Omvärldsanalys	10
4.2	Region Örebro läns övergripande målsättningar.....	11
4.3	Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik.....	13
4.4	Tandvården är god, säker och jämlik	19
4.5	Forskning och utbildning av hög kvalitet med internationell spets	22
4.6	En hållbar och attraktiv kollektivtrafik	24
4.7	Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant.....	26
4.8	Kulturlivet och civilsamhället i Örebro län ska vara tillgängligt, mångfacetterat och hållbart	29
4.9	Digitala lösningar för en enklare vardag för invånare och medarbetare	31
4.10	Ansvarsfulla verksamheter med höga ambitioner för hållbar utveckling.....	33
4.11	En långsiktig och stark kompetensförsörjning	35
4.12	En långsiktig stark och hållbar ekonomi med finansiell god hushållning.....	37
5.	Finansiella rapporter.....	48
6.	Regionstyrelsen och nämndernas ansvar	58
6.1	Regionstyrelsen	58
6.2	Hälso- och sjukvårdsnämnd	60
6.3	Folktandvårdsnämnd	61
6.4	Kollektivtrafiknämnd.....	61
6.5	Regional tillväxtnämnd.....	62
6.6	Kulturnämnd	62
6.7	Servicenämnd.....	63
6.8	Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice	63
6.9	Gemensamma målsättningar och uppdrag	64
7.	Region Örebro läns koncernföretag.....	68

8.	Organisation	71
9.	Regionövergripande styrning.....	75
10.	Bilaga	80
10.1	Bilaga 1: Riktlinjer för ekonomisk styrning.....	80

1. Förord

Under de senaste åren har vårt samhälle prövats på många sätt. Samtidigt har det blivit tydligt hur viktigt det är att fortsätta investera i trygghet och utveckling för att på så sätt skapa framtidstro för länets invånare. Därför är det glädjande att vi nu kan presentera en budget som både tar ansvar för ekonomin och innehåller viktiga satsningar för framtiden.

Region Örebro läns ekonomi har stabiliserats och det skapar möjligheter att fortsätta utveckla verksamheterna samtidigt som hushållen får något större ekonomiskt utrymme genom en skattesänkning på 25 öre. Det är ett styrkebesked att regionen nu står i ett läge där vi både kan värna välfärden och genomföra skattelättnader för hushållen.

Samtidigt fortsätter arbetet med att möta de demografiska förändringarna i länet. Andelen äldre invånare ökar och med det följer behov av en sjukvård som är rustad för framtiden. I årets budget permanentas tidigare satsningar på äldrepsykiatri, tandvård för äldre samt förstärkningar inom geriatrisk- och medicinklinikerna. Det är satsningar som bidrar till både trygghet och livskvalitet för många människor.

Region Örebro län fortsätter och trappar upp arbetet med att stärka tillgängligheten till vård och behandling i hela länet. Oavsett var man bor ska man kunna känna trygghet i att vården finns nära till hands och att hjälp ges i tid. Därför innehåller budgeten fortsatta satsningar på att korta väntetiderna och förbättra tillgängligheten i hela vårdkedjan – från primärvård till specialistvård. Det handlar både om att fler ska få hjälp snabbare inom barn- och ungdomspsykiatri och om att korta väntetiderna till behandlingar och operationer, exempelvis inom ögonsjukvård och ortopedi. En jämlik och tillgänglig sjukvård i hela länet är en avgörande del i att skapa trygghet och framtidstro för invånarna.

Det är också mycket viktigt att barn och unga som mår psykiskt dåligt får stöd tidigt och att ingen lämnas ensam i svåra situationer. Därför fortsätter satsningarna på barn och ungas psykiska hälsa genom förstärkta insatser för vård, stöd och förebyggande arbete. Genom att stärka arbetet kring psykisk hälsa kan fler unga få hjälp snabbare och bättre förutsättningar att må bra, klara skolan och känna hopp inför framtiden.

Efter flera år av begränsade möjligheter till fortbildning är det positivt att regionen nu kan genomföra riktade utbildningsinsatser inom primärvården. Kompetensutveckling stärker både medarbetarna och kvaliteten i vården. Även inom Folktandvården finns behov av mer handledning och därför avsätts mer resurser för handledare i syfte att främja kunskapsuppbyggnad. Regionen ska vara en attraktiv arbetsgivare där människor får möjlighet att utvecklas samtidigt som patienterna får tillgång till ännu bättre vård och behandlingar.

Ett starkt län behöver också ett starkt näringsliv. Därför innehåller budgeten satsningar på att stärka innovationskraften och företagsutvecklingen i länet. Genom att investera i företagande, utveckling och samverkan skapar vi bättre förutsättningar för jobb, tillväxt och framtidstro i hela Örebro län.

Kollektivtrafiken är också viktig för ett län som håller ihop. Därför återinförs linjen mellan Hällefors och Karlskoga vilket skapar bättre möjligheter att resa till arbete, studier och fritidsaktiviteter. Särskilt viktigt är det för gymnasieelever som behöver en fungerande vardag och trygga resmöjligheter. Budgeten innehåller också satsningar på ökat samarbete med kommunerna för att hitta långsiktiga lösningar för unga människors resor och utbildning.

En viktig del i budgeten handlar om att stärka beredskapen och säkerställa att länets invånare kan känna trygghet även vid oförutsedda händelser. Regionen fortsätter därför arbetet med att bygga upp lager av utrustning nära samhällsviktig verksamhet såsom akut- och traumavård. Invånarna ska kunna lita på att hälso- och sjukvården fungerar när den behövs som mest.

Trots de utmaningar som finns omkring oss finns det mycket som inger hopp inför framtiden. Med fortsatta investeringar i vård, kollektivtrafik, kompetens och trygghet bygger vi ett starkare och mer hållbart län för framtidens generationer.

Örebro juni 2026

Jenny Steen
Socialdemokraterna

Behcet Barsom
Kristdemokraterna

Charlotta Englund
Centerpartiet

Johan Stolpen
Vänsterpartiet

2. Sammanfattning och beslut

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Det syftar till att utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. I verksamhetsplanen anges mål, inriktningar och ambitioner samt hur verksamheter och investeringar ska finansieras.

Grundförutsättningen för ekonomistyrningen i Region Örebro län är att nämnderna har en ekonomi i balans för samtliga år. En tidig prognos för Region Örebro län för år 2026 visar på ett positivt balanskravsresultat på 600 miljoner kronor, vilket är strax under budget. Osäkerhet rörande svensk ekonomi och tillväxt till följd av geopolitisk oro har haft en negativ effekt på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) bedömningar av utvecklingen av skatteintäkterna. Prognosen från SKR i april 2026 innebar en nedrevidering jämfört med budgeterade skatteintäkter 173 miljoner kronor.

Beslutet att fastställa verksamhetsplan med budget 2027 innebär bland annat följande för år 2027, att:

- Skattesatsen för Region Örebro län är 12,05 kronor.
- Budgeterat årets resultat uppgår till 379 miljoner kronor.
- Budgeterat balanskravsresultat uppgår till 100 miljoner kronor.
- Respektive nämnd har ett ansvar att bedriva verksamhet inom ekonomisk ram utifrån driftbudgeten. Det innebär att nämnder som prognostiserar negativa avvikelser i ekonomin för 2026 eller under 2027, utifrån verksamhetsplanens ekonomiska förutsättningar, ska fortsätta arbetet med åtgärder enligt tidigare beslutade handlingsplaner eller fatta nya beslut om åtgärder för att nå balans.
- Respektive nämnd får i uppdrag att genomföra avgiftshöjningar som det framgår i detta dokument.
- Regionstyrelsen har i uppdrag att fördela anslag motsvarande ökningen av statsbidraget för förmånläkemedel till berörd nämnd när beloppet är känt.
- Regionstyrelsen delegeras ansvaret att, när villkor och andra förutsättningar för ett nytt eller justerat statsbidrag är känt, tilldela berörd nämnd ekonomiskt ansvar för statsbidraget eller utökad ram.
- Regionstyrelsen disponerar en planeringsreserv på 60 miljoner kronor.
- Ramar för nämndernas investeringar uppgår till 832 miljoner kronor.
- Investeringar i finansiell leasing budgeteras till 60 miljoner kronor.
- Upplåningsramen, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, uppgår till 3 687 miljoner kronor.
- Checkräkningskrediten uppgår till 1 miljard kronor.
- Nya placeringar i Region Örebro läns pensionsmedelsportfölj uppgår till 38 miljoner kronor.
- Kreditlimiter och borgensavgifter för ägda bolag fastställs som det framgår i detta dokument.
- Målsättningar med styrtal fastställs som det framgår i detta dokument.
- Uppdrag till regionstyrelsen och nämnderna fastställs som det framgår i detta dokument.
- Riktlinjen för god ekonomisk hushållning, resultatreserv och ekonomisk styrning fastställs som det framgår i detta dokument.

3. Vision, värdegrund och uppdrag

3.1 Vision

Region Örebro läns vision:

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

Visionen uttrycker Region Örebro läns långsiktiga viljeinriktning. Det är en kortfattad ledstjärna som inspirerar till ett gemensamt förhållningssätt inför alla olika uppgifter som ryms inom Region Örebro län. Vi drar oss mot målet, men det är alltid en bit kvar och mer som kan göras.

3.1.1 Visionens sammanfattande betydelse

Region Örebro län bidrar till morgondagens utveckling – för våra invånare, för oss själva och för vårt län. Vi bidrar var och en på olika sätt med engagemang och viktig kompetens. Genom att nyttja våra individuella styrkor i vårt gemensamma arbete gör vi nytta och formar ett välmående län. När vi styr mot samma mål bildar vi en kraft som driver utvecklingen i länet och skapar livskvalitet för alla människor som lever här. Tillsammans kan vi göra skillnad – tillsammans skapar vi ett bättre liv.

3.2 Värdegrund

Den gemensamma värdegrunden ger oss förbättrade möjligheter att skapa en gemensam organisationskultur med önskade beteenden som leder oss i riktningen mot vår vision.

Med stöd i värdegrunden kan vi erbjuda en god arbetsplats för våra medarbetare, en effektiv verksamhet och ett bättre liv för våra invånare. Implementeringen utgör en viktig del i arbetet med att förbättra styrningen och ledningen av Region Örebro läns verksamheter. Värdegrunden ska ligga till grund för ett kontinuerligt arbete med att vara en värderingsdriven organisation.

Region Örebro läns värdegrund:

- **Samarbete** – Vi lyfter varandra och samverkar över gränser. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv.
- **Utveckling** – Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättrar ständigt på hållbart sätt med invånaren i fokus.
- **Professionalism** – Vi håller hög kvalitet, visar tillit och skapar utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor, besökare och andra aktörer.

3.3 Uppdrag

På uppdrag av länsinvånarna verkar Region Örebro län för att länet ska vara ett livskraftigt län för såväl boende som besökare. Region Örebro läns ansvar är att på ett hållbart sätt driva, utveckla och samordna arbetet inom hälso- och sjukvård, tandvård, forskning och utbildning och kultur samt inom regional utveckling. Det regionala uppdraget omfattar också verksamhet inom kollektivtrafik, företagshälsovård och tolkförmedling. Det innebär även att vara huvudman för folkhögskolor och att främja kommunal samverkan och intressebevakning. Folkhälsan bland barn och unga behöver stärkas, ansvaret för den unga generationen och de första tusen dagarna i ett barns liv är viktiga. Inom Region Örebro län finns en serviceorganisation som stödjer regionens verksamheter och i vissa fall även service direkt till invånarna. Digitaliseringen ska vara ett verktyg i arbetet och en del i att utveckla verksamheter. Samtliga verksamheter ska säkerställa en god beredskap och säkerhet samt motverka välfärdsbrottlighet.

3.3.1 Regionalt utvecklingsansvar

Region Örebro län har det regionala utvecklingsansvaret i länet, vilket innebär att samordna insatser utifrån den regionala utvecklingsstrategin. Det innefattar också bland annat ansvar för regional kompetensförsörjning, regional kultur och civilsamhälle samt för samhälls- och transportinfrastrukturplaneringen. Hälsan i befolkningen är en förutsättning för hållbar samhällsutveckling och en god, jämlik och jämställd hälsa är ett integrerat mål i det regionala utvecklingsarbetet. Arbetet ska beakta hälsans sociala bestämningsfaktorer och skillnader mellan olika grupper och geografiska områden. Det är viktigt för hela länet att det finns välmående företag som bidrar till tillväxt och som skapar arbetstillfällen i närområdet. Genom ökade skatteintäkter skapas förutsättningar att leverera välfärd till länets invånare. Det regionala utvecklingsansvaret är territoriellt och samordnande för aktörer i Örebro län men innebär också ett operativt ansvar för organisationen som aktör i länet. Regionala och nationella samt EU-medel är en förutsättning för att bedriva fortsatt regionalt utvecklingsarbete.

Utvecklingsarbetet sker i dialog och samverkan med parter som på olika sätt arbetar för utvecklingen i länet. Det innebär relationer med länsinvånare, näringslivet, kulturaktörer, kommuner, civilsamhället, statliga myndigheter inklusive Länsstyrelsen i Örebro län, Örebro universitet och internationellt på EU-nivå genom åtagande i bland annat Central Sweden. Samverkan ska bidra till en samlad utveckling där ekonomiska, sociala och territoriella perspektiv vägs samman. Det finns också relationer och samverkan med andra externa aktörer, till exempel angränsande regioner och internationellt samarbete. Viktiga förutsättningar är förtroende, tillit samt tydliga roller och uppdrag för alla som är engagerade i en gemensam riktning för länets utveckling.

Ett tydligt, inkluderande och aktivt regionalt politiskt ledarskap är viktigt för ett framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete. Ett sådant ledarskap ställer krav på en väl fungerande samverkan, samarbete och samordning. Viktiga plattformar för det regionala utvecklingsarbetets förankring är innovationsstödssystemet, partnerskapet för regional utveckling och regionala samverkansrådet med tillhörande specifika samverkansråd och tjänstemannagrupperingar.

3.3.2 Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2025–2030

Örebro läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) utgör en gemensam vägvisare för hur länets kommuner, näringsliv, myndigheter, offentlig förvaltning, universitet, civilsamhälle och Region Örebro län tillsammans ska utveckla Örebro län. Den regionala utvecklingsstrategin ska bidra till en hållbar utveckling i alla delar av länet. De övergripande målen i RUS:en är stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet. Utifrån strategin prioriteras områden som är långsiktigt strategiskt viktiga och där det behövs en hög grad av samverkan.

Uppföljningen av strategin är en del av genomförandet av RUS och ligger till grund för fortsatt gemensamt agerande i länet för att nå önskat läge 2030. Uppföljningen visar länets utvecklingsområden. Länets aktörer behöver samarbeta och fortsatt fokusera kring grön omställning, barn och unga, inkludering samt kompetensförsörjning.

Nuvarande RUS:en ska revideras under 2027 tillsammans med länets aktörer.

4. Övergripande målsättningar

4.1 Omvärldsanalys

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade i juni 2025 en omvärldsanalys, ”Vägval för framtiden 5.1”, som bland annat beskriver fem övergripande spänningsfält som påverkar det kommunala och regionala uppdraget fram mot år 2035. De fem övergripande spänningsfälten är:

- Demografi
- Globalisering
- Miljö och klimat
- Värderingar
- Teknikutveckling

Den demografiska utvecklingen med låga födelsetal, minskande andel invånare i förvärsaktiva åldrar samt allt fler äldre innebär utmaningar både globalt, nationellt, regionalt och lokalt. Demografin påverkar ekonomin, arbetsmarknaden och den sociala ordningen. Efterfrågan på välfärdstjänster som skola, barnomsorg, sjukvård och äldreomsorg varierar över tid beroende på befolkningens storlek och ålderssammansättning. Samhällsplanering och finansiering behöver därför anpassas efter skiftande förutsättningar. Om åldersstrukturen eller könsfördelningen förändras genom urbanisering, födelsetal eller migration, leder det också till en rad konsekvenser för både individ och samhälle.

Globaliseringen utmanas i en tid av ökade spänningar, där säkerhetspolitik och ekonomi sammanflätas alltmer. I en osäker tid påverkar säkerhetspolitik och ekonomisk politik förutsättningarna för frihandel och global konkurrens. Om handelsutbytet med omvärlden begränsas slår det hårt mot Sveriges öppna exportberoende ekonomi och det påverkar försörjningen av viktiga varor och tjänster till kommuner och regioner.

Den gröna omställningen går allt snabbare, men fortfarande alltför långsamt. Det behövs åtskilliga, och i många fall kraftfulla åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och hejda förlusten av biologisk mångfald, liksom för att hantera konsekvenserna av dessa förändringar. Negativa effekter av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald är två parallella kriser med tydlig koppling till mänsklig påverkan. En internationell gemensam mobilisering krävs för att skapa reell omställning. Ny smart teknik accelererar klimatomställningen. Det sker omfattande investeringar i hållbara lösningar som snabbt behöver skalas upp.

Värderingar är en central del av människors identitet och påverkar beteenden i vardagen, vid olika val i livet och i förhållande till medmänniskor. Människors värderingar och normer utgör en avgörande byggsten för att ett samhälle ska kunna skapa stabila och effektiva samhällsinstitutioner.

Den tekniska utvecklingen sker i accelererande takt. Utvecklingen omformar och påverkar nästan alla aspekter av samhället. Betydande framgångar har möjliggjorts inom framväxande och omvälvande teknologier som artificiell intelligens, genteknik, kvantdatorer och syntetisk biologi. När olika teknologier kopplas samman accelererar hela den tekniska utvecklingsfronten.

4.2 Region Örebro läns övergripande målsättningar

Region Örebro läns vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” och värdegrunden med värdeorden ”samarbete, utveckling och professionalism” är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Örebro län. Verksamhetsplanen är Region Örebro läns övergripande styrdokument och de ambitioner och inriktningar som beskrivs nedan konkretiseras med målsättningar och uppdrag. De viktigaste målsättningarna för Region Örebro län ska genomföras för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt samt främja jämlikhet och jämställdhet. Genom en ansvarsfull resursanvändning och goda livsmiljöer skapas förutsättningar för att kommande generationers behov ska kunna tillgodoses. Målsättningarna är långsiktiga, en mandatperiod eller längre.

Region Örebro läns långsiktiga framgång beror på förmågan att skapa värde för dem som Region Örebro län finns till för. Invånarnas och samhällets behov, krav och förväntningar är vägledande för Region Örebro läns beslut och agerande. Målsättningarna innehåller styrtal som mäts på övergripande nivå för Region Örebro län. Det är styrtal som ska ge en indikation på måluppfyllelse och som tillsammans med uppdrag ska bidra för att bedöma måluppfyllelsen. Målsättningarna innehåller uppdrag till regionstyrelsen och nämnderna vilka beskrivs i kapitel Regionstyrelsen och nämndernas ansvar nedan.

Verksamhetsplanen innehåller en struktur med målområden inom nämndernas ansvarsområden, huvudprocesser, och inom gemensamma regionövergripande ansvarsområden, stödprocesser.

- Regionfullmäktige beslutar om målsättningar med styrtal och uppdrag till nämnderna.
- Nämnderna konkretiserar målsättningar med styrtal och uppdrag med egna mål, styrtal och uppdrag.

4.3 Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik

Målet för hälso- och sjukvården är att alla som bor i länet ska ha en god hälsa, och erbjudas vård på lika villkor. Den som har det största behovet ska få vård först. Region Örebro län har också ett särskilt uppdrag att erbjuda vård som är högspecialiserad och att i samarbete med Örebro universitet utbilda vårdprofessioner.

Allt fler lever allt längre. Samtidigt minskar den andel av befolkningen som är i den ålder att de kan arbeta med den vård som befolkningen behöver. Region Örebro län ska bedriva hälso- och sjukvård med kvalitet och tillgänglighet utifrån de tilldelade ekonomiska ramarna. Hälso- och sjukvården ska arbeta med både förändrade arbetssätt och strukturer, till exempel med digitala lösningar och omställningen till nära vård.

För att möta dessa utmaningar arbetar hälso- och sjukvården med en handlingsplan för att förbättra ekonomi, tillgänglighet och arbetsmiljö:

- Förstärkt produktions- och kapacitetsplanering.
- Stärka kvalitet och reducera kvalitetsbristkostnader.
- Stärka patientsäkerhet och förebygga vårdskador.
- Frigöra kapacitet genom teknik och smartare arbetssätt.
- Stärka hållbart arbetsliv och minska långtidssjukskrivningar.
- Optimera köpt och såld vård.
- Genomföra strukturförändringar för långsiktig hållbarhet.
- Stärka kostnadsmedvetenhet och vardagsnära resurshushållning.

Både utmaningarna kring ekonomi och kompetensförsörjning är gemensamma för hälso- och sjukvården i Örebro län och i övriga landet. Det gäller även flera andra utmaningar. Befolkningen behöver kunna få vård även vid höjd beredskap och arbetet med beredskap och säkerhet är fortsatt angeläget. Hälso- och sjukvården ska fortsätta med kontinuitetsarbetet för att stärka civil beredskap, optimerad försörjningsberedskap och ökad informations säkerhet. Tidigare inriktning på minimal lagerhållning av ekonomiska skäl är inte längre hållbar.

Tillsammans med länets kommuner ska hälso- och sjukvården ta ett gemensamt ansvar för en jämlik hälsa hos länets invånare. Samarbetet innebär också att personalens gemensamma kompetens används effektivt. Allt fler människor i Sverige lider av och söker vård för psykisk ohälsa. Detta skapar utmaningar även i Region Örebro län. För att möta dessa utmaningar ges bland annat tillskott inom äldrepsykiatri och inom barn- och ungdomspsykiatri.

För att främja god hälsa är det nödvändigt att arbeta med både generell folkhälsa och med det förebyggande hälso- och sjukvårdsarbetet. I länet pågår ett arbete med att se över hur Region Örebro län tillsammans med kommunerna kan arbeta förebyggande för att skapa en bättre hälsa hos barn och unga. Detta är en viktig del i omställningen till nära vård och det är viktigt att ha fungerande flöden mellan öppen- och slutenvård även inom detta område med barnet i fokus.

Kvinnors hälsa har historiskt fått mindre utrymme inom forskning och vårdutveckling, samtidigt som män generellt söker vård i lägre grad än kvinnor. Detta kan bidra till att sjukdomar upptäcks senare och att både fysisk och psykisk ohälsa riskerar att förvärras. Medicinskt omotiverade skillnader mellan kvinnor och män behöver omsättas i kunskap och praktik genom bättre uppföljning, stärkt kompetens om könsskillnader och ett mer medvetet arbete mot normer som påverkar diagnos, behandling och bemötande.

En del i det förebyggande arbetet är olika screeningsundersökningar med syfte att identifiera personer med tillstånd som innebär en hög risk för framtida ohälsa. Genom vaccinering mot HPV (humant papillomvirus), både i form av förstagångsvaccinering av barn och unga samt genom catch-up-vaccinering av prioriterade grupper, kan livmoderhalscancer utrotas år 2027. Därför behöver arbetet för en ökad vaccinationsgrad inom båda grupperna fortsätta.

Alla patienter har rätt till trygghet och stöd. Region Örebro läns arbete mot våld i nära relation och sexualiserat våld ska stärkas, med särskilt fokus på att uppmärksamma och stödja våldsutsatta kvinnor och offer för sexualbrott. Kompetensen ska finnas i alla patientnära verksamheter. Våld i nära relation är ett stort folkhälsoproblem, på såväl individ- som samhällsnivå.

Region Örebro län arbetar ständigt med att utveckla det proaktiva patientsäkerhetsarbetet inom hälso- och sjukvården. Av avgörande betydelse är ett gott ledarskap som möjliggör en god patientsäkerhetskultur i hela sjukvårdsorganisationen.

Utveckling sker också kontinuerligt vad gäller att lyfta fram det vårdhygieniska arbetet för att minska antalet vårdrelaterade infektioner. Dessutom sker en utveckling för att konsolidera och vidareutveckla den kliniska utbildningen inom ramen för Kliniskt träningscentrum (KTC) på Universitetssjukhuset Örebro.

Ett målmedvetet strategiskt arbete med prioriterade högspecialiserade vårdområden, i nära samarbete med Örebro universitet, ska säkra positionen som en av landets sju universitetssjukvårdsregioner. Nya utvecklingsområden inom forskning och utbildning ska identifieras genom nationella och internationella samarbeten. Det ska skapa strukturella och ekonomiska förutsättningar för att kunna rekrytera och behålla spetskompetenser inom prioriterade områden och för att kunna investera i avancerad teknisk utrustning. Vården ska bedrivas efter bästa möjliga kunskap och ligga i framkant för att nyttiggöra de kunskaper som forskningen ger.

Möjligheterna till att kunna kombinera klinisk verksamhet med akademisk forskning, och en tydlig satsning på utbildningsmöjligheterna som en kompetensutveckling, ska främja bilden av Region Örebro län som en god och attraktiv arbetsgivare.

En del av Region Örebro läns befintliga sjukhuslokaler är inte längre ändamålsenliga eller tillräckliga och behöver därför förnyas. Det är ett tidskrävande och långsiktigt arbete att tillskapa nya eller ombyggda lokaler. En förstudie för Region Örebro läns sjukhus med namnet ”Nya vårdmiljöer” ska beskriva ett framtida arbetssätt med hjälp av historisk utveckling, nuvarande data och

framtidsprognoiser.

Universitetssjukhuset i Örebro har framför allt ett stort behov av ändamålsenliga lokaler för högteknologisk verksamhet samt psykiatrisk vård. En rimlig bedömning är att 10 år efter att politiskt beslut om att starta nästa planeringsfas och därefter besluta om genomförande, kan nödvändiga nybyggnader på Universitetssjukhuset i Örebros område stå färdiga.

Det nya vårdinformationssystemet inom hälso- och sjukvården som infördes 2025 utvecklas vidare inom fortsättningsprogram.

4.3.1 Vårdcentraler

Vårdcentralerna ska vara den självklara basen dit invånare vänder sig för att få vård, svar på frågor om hälsa och förebyggande insatser. Därför måste tillgängligheten vara god, så väl på telefon som digitalt. Vid akuta behov erbjuds vård dygnet runt. Med en god tillgänglighet dagtid förebyggs behovet av akuta besök och onödiga sjukhusinläggningar. På vårdcentralerna erbjuds utredning och vård bland annat för de stora folksjukdomarna hypertoni (högt blodtryck), diabetes typ 2, astma, KOL (kronisk obstruktiv lungsjukdom) och kognitiva sjukdomar.

Vårdcentralerna ska vara navet i samverkan runt patienter med behov av vård och stöd från flera vårdnivåer och olika huvudmän (region, kommun, myndighet). Vårdcentralerna samarbetar med psykiatri och med den specialiserade vården på och utanför sjukhusen. Samverkan sker med kommunal vård och omsorg, socialtjänsten, skolan och alla andra relevanta aktörer.

Det ska finnas minst en vårdcentral i varje kommun, vilket skapar goda förutsättningar för lokal samverkan mellan den primärvård som utförs i regional, privat och kommunal regi samt med sjukhusverksamheterna. Som en del i arbetet mot en nära vård och ökad kontinuitet inom primärvården fortsätter Region Örebro län arbetet med målet; en läkare per 1 100 listade invånare.

För att trygga länsinvånarnas behov av vård som behöver finnas nära geografiskt finns täta samarbetsformer mellan vårdcentraler. Det säkras en bemanning som är anpassad till både befolkningsförändringar och utmaningar med kompetensförsörjning.

I takt med ökat antal äldre uppstår ett ökat vårdbehov inom vårdcentralernas verksamhet. Regionstyrelsen tillsatte under 2026 en ekonomisk pott för att möta de demografiska utmaningarna. Satsningar ur den potten innebär höjning av den ekonomiska ramen för verksamheterna. Fortbildning är viktigt för att ge möjlighet till individuell utveckling och behålla personal för kontinuitetens skull. Detta höjer den generella kvaliteten av vården och är viktigt för äldre och multisjuka patienter. För fortbildning tillförs regionstyrelsens hälsovalsenshet en utbildningspott att fördela vidare till vårdcentralerna.

4.3.2 Sjukhus

Sjukhusen i Karlskoga, Lindesberg och Örebro har väldefinierade basuppdrag, men ska också ha egna inriktningar. Planerad vård är i största möjliga utsträckning separerad från akut vård, för att maximera

kvaliteten och produktiviteten. Sjukhusens olika inriktningar gör att fler patienter både från Örebro län och andra regioner kan få högspecialiserad vård i länet. Patienterna kommer framför allt ifrån grannregionerna inom Sjukvårdsregion Mellansverige, men också från andra delar av landet.

I takt med ökat antal äldre uppstår ett ökat vårdbehov inom specialistsjukvården. Regionstyrelsen tillsatte under 2026 en ekonomisk pott för att möta de demografiska utmaningarna. Satsningar ur den potten innebär höjning av den ekonomiska ramen för verksamheterna.

Region Örebro län behöver arbeta för att fortsätta minska väntetiderna inom de opererande specialiteterna. Länsverksamheterna ska utvecklas för att på ett mer effektivt sätt ta vara på sina kompetenser. För att tillgodose alla länsinvånarnas behov och för att öka tillgängligheten och säkra den medicinska kvalitén ska så mycket arbete som möjligt utföras dagtid. Verksamheten ska identifiera var det finns långa väntetider för behandling och presentera tänkbara åtgärder för att möta de patienter som väntat längre än 90 dagar. Ett målmedvetet strategiskt arbete ska bedrivas med prioriterade högspecialiserade vårdområden.

Karlskoga lasarett ska som länsdelssjukhus fortsätta ge vård som behöver finnas geografiskt nära patienterna. Vården på lasarettet ska i större utsträckning än idag vara fokuserad på både akut och planerad vård av patienter som behöver medicinsk, kirurgisk, öron-näsa-hals, urologisk, gynekologisk, ortopedisk vård eller tandvård. Karlskoga lasarett har en viktig roll i länets kvinnosjukvård genom gynekologisk specialistmottagning, barnmorskemottagning och planerad gynekologisk behandling och kirurgi, särskilt inom urininkontinens, framfall och blödningsrubbnings. Den välfungerande verksamheten ska fortsätta utvecklas för att stärka tillgänglig, nära och kvalificerad vård för kvinnor i länet.

Lindesbergs lasarett ska ha huvudfokus på akut och planerad medicinsk vård och har inom dessa områden ett länsdelssjukhusuppdrag som fortsatt ska utvecklas. Den planerade operationsverksamheten inom ortopedi och kirurgi ska öka. Operationsproduktionen blir större som innebär att produktiviteten, kvaliteten och tillgängligheten i hela länet förbättras. För att ge möjlighet att öka de planerade operationerna fortsätter arbetet enligt den fastställda färdplanen.

Universitetssjukhuset i Örebro ska fortsätta vara länsdelssjukhus för Örebro och södra länsdelen, för att ge den vård som behöver finnas geografiskt nära patienterna. Till sjukhuset ska det dessutom komma patienter i ännu större utsträckning än idag för att få avancerad medicinsk och kirurgisk vård. Sjukhuset har huvudansvaret för den högspecialiserade vården i länet. I sjukhusets uppdrag ingår även rollen att vara ett av de ackrediterade cancercentrum som redan finns vid flera av landets universitetssjukhus.

Arbetet med implementering av precisionsmedicin pågår i flera delar inom hälso- och sjukvård. Med precisionsmedicin avses både diagnostik, prevention och behandling på individnivå eller på delar av befolkningen.

4.3.3 Psykiatri

Den psykiatriska vården behöver bli mer jämlik i länet. Arbetet med att förbättra tillgängligheten till neuropsykiatriska utredningar för vuxna är under fortsatt utveckling. Fokus kommer även att ligga på att utveckla en samordnad och tydlig vårdprocess för barn och unga med psykisk ohälsa, vilket ska leda till en behovsstyrd vård där tillgänglighet är en central prioritet.

Region Örebro län arbetar för att minska väntetiderna inom psykiatrin. Behovet av neuropsykiatriska utredningar både för barn och vuxna fortsätter att öka. Med stöd av det underlag som tas fram genom faktabaserad styrning kommer arbetet i hög grad att inriktas på att förbättra tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) för både utredning och behandling genom att stärka effektiva flöden. Utifrån beslut 2026 har BUP fått en höjning av den ekonomiska ramen för att genomföra åtgärder.

Personer med skadligt bruk/ beroende och psykiatrisk samsjuklighet behöver samordnade insatser från både region och kommun. Mot bakgrund av förslagen i Samsjuklighetsreformen, inklusive förändringar i tvångsvårdslagstiftningen, behöver behovet av vårdplatser ses över och möjligheterna till integrerade verksamheter mellan hälso- och sjukvården och kommunerna utvecklas.

I takt med ökat antal äldre uppstår ett ökat vårdbehov inom psykiatrins verksamhet. Regionstyrelsen tillsatte under 2026 en ekonomisk pott för att möta de demografiska utmaningarna. Satsningar ur den potten innebär en höjning av den ekonomiska ramen för verksamheterna.

4.3.4 Kloka val i vården

Rätt vård i rätt tid med rätt kompetens på rätt nivå är en central princip i modern sjukvård. Det innebär att patienter med störst behov prioriteras först genom effektiv triagering. För att uppnå detta krävs kontinuitet, sömlösa vårdövergångar och obrutna patientkedjor. Vården ska vara personcentrerad, effektiv och ändamålsenlig, och utgå från patientens behov. Vården ska ge patienten möjlighet att vara delaktig och ta ansvar för sin hälsa, både genom hälsofrämjande och förebyggande insatser och genom stöd till egenvård.

Vården ska präglas av en helhetssyn med fortlöpande samordning och effektiv informationsöverföring mellan olika professioner, verksamheter och huvudmän. Vården ska fokusera på insatser med tydligt värde för patienten. Fortlöpande prioriteringar och kloka kliniska val skapar goda förutsättningar att på ett kostnadseffektivt sätt erbjuda hög medicinsk kvalitet till de som behöver vård mest.

Kontaktvägarna till vården ska vara enkla och tydliga, för ökad tillgänglighet och minskat dubbelarbete. Enligt den nationella principen om digitalt först, arbetar hälso- och sjukvården för att utveckla fler digitala tjänster, som kopplas ihop sömlöst med fysiska tjänster. Invånarnas förväntningar på tillgänglighet och flexibilitet uppfylls med hjälp av tekniska eller mobila lösningar. Utifrån invånarnas behov ska det vara enkelt att få kontakt med hälso- och sjukvården.

Medarbetarna utgör hälso- och sjukvårdens viktigaste resurs. Det är viktigt att medarbetare trivs, har en god arbetsmiljö, får möjlighet till fortbildning och att arbeta på toppen av sin kompetens. Hälso-

och sjukvårdens arbetssätt ska underlätta samarbete mellan huvudmän, vårdgivare, specialiteter och professioner.

4.3.5 Målsättning

Målsättning nr 1:

Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Kvalitetsindikatorer sjukvård. Andel av utvalda kvalitetsindikatorer som uppnår en generellt accepterad kvalitetsnivå *	2025: 7 av 8	7 av 8	7 av 8
2. Patientrapporterade resultat cancervård helhetsintryck (prem: patientrapporterade mått)	2025 (jan-jun): 86 %	90 %	95 %
3. Vårdgaranti (exkl medicinsk vald väntan och patientvald väntan)			
a. Operation (< 90 dagar)	2025: 48 %	65 %	100 %
b. Barn- och ungdomspsykiatri, första besök (< 30 dagar)	2025: 75 %	100 %	100 %
c. Telefontillgängligheten i primärvård (inom 0 dagar)	2025: 78 %	90 %	95 %

*

1. Andel individer med alkoholberoende som behandlas med återfallsförebyggande läkemedel
2. Symtomfrihet efter elbehandling.
3. Cervixcancerscreening, resultat
4. Andel patienter ≥ 75 år i primärvården som behandlas med läkemedel som bör undvikas
5. Beläggningsgrad på sjukhus
6. Andel patienter 65 år och äldre med utvalda sjukdomstillstånd som oplanerat återinskrivits inom 30 dagar
7. HbA1c samt blodtryck inom målvärde vid diabetes mellitus
8. Reperfusion samt mortalitet vid stroke

4.4 Tandvården är god, säker och jämlik

4.4.1 Region Örebro läns ansvar för tandvård

Region Örebro län ska ansvara för att de som är bosatta och de som stadigvarande vistas i Örebro län erbjuds en god tandvård. Region Örebro län ska verka för en god tandhälsa hos befolkningen.

Tandvårdslagen beskriver regionernas ansvar för tandvård.

Planering av tandvård ska ske med utgångspunkt i befolkningens behov. Det ska finnas tillräckliga resurser för patienter med särskilda behov av tandvårdsinsatser och patientgrupper med behov av särskilt tandvårdsstöd ska erbjudas tandvård. Även den tandvård som erbjuds av annan vårdgivare än Region Örebro län ska beaktas i planeringen.

Den tandvård som Region Örebro län bedriver kallas folktandvård. Region Örebro län har ett särskilt ansvar för att alla barn och unga erbjuds en avgiftsfri, regelbunden och fullständig tandvård. Barn och unga kan från och med två års ålder välja vårdgivare. Möjligheten att välja innebär att allmäntandvård kan sökas hos såväl Folktandvården som privat vårdgivare.

Specialisttandvård för barn och unga har fram till år 2025 utförts helt i egen regi, av Folktandvården. Under år 2025 infördes vårdval enligt LOV (lagen om valfrihet) inom tandreglering för barn och unga, med möjlighet för privata och offentliga vårdgivare att ansöka om att bli leverantörer. Målet är en ökad tillgänglighet och kortare väntetider.

Regionens särskilda tandvårdsstöd som är riktade till vuxna med särskilda behov, är också Region Örebro läns ansvar. Patienterna kan fritt välja vårdgivare. Tandvårdsstöden innebär viss tandvård till samma avgift som besöksavgiften inom den öppna hälso- och sjukvården. Demografiska förändringar med en ökande andel äldre innebär att fler kommer att omfattas av de regionala tandvårdsstöden, vilket även ökar behovet av uppsökande verksamhet. För att möta dessa kostnader disponerar regionstyrelsen medel ur demografipotten från 2026 och framåt.

4.4.2 Folktandvården

Folktandvården bedriver både allmän- och specialisttandvård i länet och ska verka för en god, jämlik munhälsa hos invånarna i länet. Detta sker genom att arbeta förebyggande, både med generella förebyggande insatser utifrån en socioekonomisk klusteranalys samt i mötet med den enskilda patienten. Invånarna ska få ett gott bemötande och känna tillit i kontakten med Folktandvården.

Folktandvårdens folkhälsoinsatser ansvarar för de hälsofrämjande insatserna för länets befolkning i stort. De genomför även riktade insatser till socioekonomiska riskområden. Exempel på sådana riktade insatser kan vara tandborstning i förskolan och fluoridsköljning i skolan. Specifika insatser för den äldre befolkningen genomförs via kunskapscentrum för äldres munhälsa. Folktandvården ska framöver söka ännu fler samarbetsytor för att främja invånarnas munhälsa och förebygga sjukdom. En åldrande befolkning innebär nya krav. Fler äldre innebär ökad efterfrågan på ofta mer komplex och tidskrävande tandvård. Sköra patienter hänvisas dessutom ofta till Folktandvården vilket innebär ett större ansvar vad gäller resurser, kompetens och att säkerställa jämlik vård för en prioriterad grupp.

Som ett led i ett sjukdomsförebyggande arbete riskbedöms alla patienter vid varje undersökning. Barn och vuxna som bedöms ha en förhöjd sjukdomsrisk ska få sjukdomsförebyggande eller sjukdomsbehandlande vård. Vården ska vara patientsäker och evidensbaserad, och arbetet fortsätter med att ytterligare implementera nationella riktlinjer. Forskning och utbildning ska vara en naturlig del av verksamheten och Folk tandvården ska stimulera till forskningsutbildning inom fler yrkeskategorier.

Folk tandvården bedriver specialistutbildning inom flera områden och bidrar därmed till kompetensförsörjning både regionalt och nationellt. Inom allmäntandvården finns traineeprogram som strukturerat introducerar nyutexaminerade tandläkare och tandhygienister. Yrkesgruppen är relativt ung och har stort behov av handledning vilket ställer utmanade krav på verksamheten. Folk tandvården har även utbildningsansvar och samarbetar med lärosäten genom att erbjuda verksamhetsförlagd praktik för tandläkare, tandhygienister och tandsköterskor. För handledarresurser tillförs regionstyrelsens tandvårdsenhet medel att fördela vidare via överenskommelsen med folk tandvårdsnämnden.

Folk tandvården och den övriga tandvården har under de sista åren påverkats av flera lagändringar. Dessa innefattar bland annat sänkt ålder för avgiftsfri tandvård för barn och unga samt införandet av ett nytt högkostnadsskydd för patienter 67 år och äldre, särskild tandvårdsersättning. Konsekvenserna av dessa förändringar ska följas och analyseras kopplade till framför allt förändrad munhälsa och efterfrågan för dessa grupper.

Folk tandvårdens arbete ska vara behovsstyrt, och de med sämst munhälsa ska prioriteras först. Patientens individuella förutsättningar och munhälsa är utgångspunkten i arbetet. Aktivt arbete ska genomföras för en god tillgänglighet för personer som valt Frisktandvårdsavtal. Patienterna prioriteras efter en beslutad prioriteringsriktlinje där grunden är den individuella riskbedömningen av varje patient. Folk tandvården har ett särskilt ansvar att ta emot patienter som av olika skäl inte kan få vård på annat håll, vilket kan bero på kompetens eller individens enskilda behov. Folk tandvården har ett sistahandsansvar att möta alla former av vårdbehov oavsett orsak. Det kan exempelvis handla om medicinska eller geografiska skäl.

Folk tandvården ska arbeta för en ökad tillgänglighet till tandvård. För att uppnå detta krävs en strategisk kompetensförsörjning med tonvikt på att behålla medarbetare och nyttja de digitala och tekniska möjligheter som finns. Den digitala utvecklingen ska främja patienter och vårdnära personal. För att behålla personal är en viktig komponent att få arbeta med hela behandlingsspektrat och träffa alla åldrar samt få fortsatt kompetensutveckling. Arbetet med att öka flödeseffektiviteten ska fortgå, med fokus att få patienter med låga vårdbehov färdiga vid sitt första besök. Ett flödeseffektivt arbetssätt är värdeskapande för patienten, men förväntas också leda till att fler patienter kan tas om hand med oförändrade resurser, och därigenom leda till en ökad tillgänglighet.

4.4.3 Målsättning

Målsättning nr 2:

Tandvården är god, säker och jämlik.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Antal länsdelar som kan erbjuda invånarna en tid till Folktandvården inom 3 månader utan att frångå prioriteringsordning.	2025: 2	4	4
2. Antal kliniker i specialisttandvården där väntetiden för prio 1 och 2 inte överstiger 3 månader.	2025: 3	5	8
3. Andelen kariesfria sexåringar ska öka och vara minst 85 % på samtliga kliniker.	2024: 66 % på kliniken med minst andel friska barn.	70 %	85 %

4.5 Forskning och utbildning av hög kvalitet med internationell spets

Forskning och utbildning ska vara av hög kvalitet med bred verksamhetsförankring och internationell spets. Detta för att skapa bästa möjliga förutsättningar för invånarnas hälsa, vård och omsorg samt att stärka Örebro läns attraktivitet för att attrahera unika kompetenser till Region Örebro läns verksamheter. Universitetssjukvård inkluderar alla delar av Region Örebro läns verksamheter medan vissa verksamheter, parallellt med vårduppdraget, utsetts till universitetssjukvårdsenheter. Dessa verksamheter ska genomsyras av och uppfylla ett antal nationella kriterier avseende vård, forskning, utbildning och samverkan med samhälle och näringsliv.

Region Örebro län har sedan länge ett långsiktigt och prioriterat engagemang i utveckling av forskning och utbildning (FoU) i samverkan med Örebro universitet. Samverkan med utbildningsanordnare och lärosäten är en strategisk fråga för kompetensförsörjningen inom Region Örebro län. Avseende akademiska utbildningar är Örebro universitet dominerande men avtal finns också med andra lärosäten och skolor. En stor andel av de studerande som genomför sin kliniska utbildning inom regionen söker anställning i länet efter sin examen. Att upprätthålla handledarkompetens och god lärandemiljö bedöms som centralt för sjukvårdens framtida kompetensförsörjning.

Under kommande år kommer stort fokus ligga på implementeringen av nytt sjuksköterskeprogram och slutfasen av nytt läkarprogram vid Örebro universitet. Region Örebro län förbereder samtidigt breddinförande av bastjänstgöring för läkare som examineras på det nya läkarprogrammet från 2027.

I ett samverkansregionalt och nationellt perspektiv tar Region Örebro läns verksamheter ett stort utbildningsansvar avseende såväl verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som utbildningstjänster för hälso- och sjukvården och specialisttandvården. Det är 10 år sedan läkarprogrammet vid Örebro universitet examinerade den första gruppen studenter och hittills har 1 000 nya läkare utbildats i nära samverkan med Region Örebro län. Trots detta har den statliga ersättningen, inom ramen för det nationella ALF-avtalet, till Region Örebro län för VFU och andra insatser, inte normaliserats till den nivå som övriga universitetssjukvårdsregioner erhåller.

Life science-sektorn är en av Sveriges viktigaste näringslivssektorer. Region Örebro län har i såväl regionens life science-strategi som Strategi för klinisk forskning och innovation samt genom satsningar inom det regionala innovationssystemet tydliga ambitioner som en växande aktör i det svenska life science-systemet. En viktig komponent i life science-systemet är att tillgängliggöra Region Örebro läns verksamheter för såväl etablerade företag som start-up bolag för de regulatoriskt styrda tidiga utvecklings- och innovationsfaserna av läkemedels- och medicintekniska prövningar. I en internationell jämförelse lyfts dessa frågor som en av de mest kritiska frågorna för att säkerställa en fortsatt utveckling av life science-sektorn på nationell nivå. Regeringen har därför uppdragit åt Läkemedelsverket att etablera ett nationellt partnerskap, SweTrial, mellan regioner, näringsliv och lärosäte. Detta för att stimulera utvecklingen och via särskilda medel både kort och långsiktigt stödja företagsinitierade kliniska prövningar.

Region Örebro län är redan en samverkanspartner för kliniska prövningar men utifrån såväl uppdraget som universitetssjukvårdsaktör och ambitionerna inom life science-systemet initieras nu en regional utvecklingsstrategi, Örebro. Ambitionen är att förstärka regionens attraktivitet och att utgöra en partner för näringslivets innovationssatsningar. Örebro har som målsättning att möjliggöra för fler patienter att ta del av frontlinjebehandlingar i tidiga utvecklingsfaser och att utöka den externfinansierade prövningsverksamheten inom regionen. Region Örebro län ska erbjuda en utvecklingsmiljö för det regionala innovationsstödsystemet samt stärka regionens roll som en life science-aktör och på sikt tydliggöra regionen som en attraktiv etableringsmiljö för life science-företag. För att fortsätta utveckla Örebro och universitetssjukvården kommer det på sikt att krävas engagemang inom alla Region Örebro läns förvaltningar för att tydliggöra forskning- och innovationsuppdraget.

Det europeiska hälsodataområdet är under utveckling och kommer de närmaste åren att påverka Region Örebro läns förutsättningar för nyttiggörande av hälsodata men också ge nya möjligheter till datadrivna innovationer och medicintekniska prövningar, inklusive AI-applikationer. Inom ramen för ALF-avtalet kan ett flexibelt finansieringsåtagande möjliggöra större investeringar i medicinsk teknisk utrustning för att möjliggöra den fortsatta utvecklingen av precisionsmedicin under de närmsta åren.

Ur ett regionalt utvecklingsperspektiv är ett forskningsaktivt och forskningsimplementerande näringsliv en tydlig framgångsfaktor. I den senaste forsknings- och innovationspropositionen öppnas för nya tjänstekonstruktioner mellan lärosäten och näringsliv eller offentlig sektor för att främja sådan samverkan. Region Örebro län har sedan tidigare bred erfarenhet av dessa så kallade förenade anställningar och kan verka som en samordnare för sådan samverkan.

Målsättning nr 3:

Forskning och utbildning av hög kvalitet med internationell spets.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Andel nationella och regionala kriterier som uppfylls av universitetssjukvårdsenheter (USV). *)	2025: 95 %	95 %	98 %
2. Egenfinansierad forskning per capita, plats av USV-regioner. **)	2023: Plats 6 av 7	Plats 1–3 av 7	Plats 1–3 av 7
3. Andel högciterade vetenskapliga artiklar, klinisk medicin, internationellt normeringsvärde = 10 procent***)	2023: 11%	11%	12%
4. Forskningsintensiv region per capita. ****)	2024: 10 av 21	9 av 21	8 av 21

*) USV: Universitetssjukvårds/enheter

**) Offentliga sektorns utgifter för egen FoU efter region, sektor, forskningsämnesområdet Medicin och hälsövetenskap, SCB FoU enkät 2023

***) Forskningsbarometern 2025, sid 102-3, Vetenskapsrådet, ISBN 978-91-89845-39-8

****) Forskningsintensiv region, SCB FoU enkät 2023 <http://www.statistikdatabasen.scb.se/sq/160526>

4.6 En hållbar och attraktiv kollektivtrafik

De som bor och verkar i Örebro län ska ha tillgång till en välfungerande tillgänglig och attraktiv kollektivtrafik, som bidrar till stärkt konkurrenskraft genom hållbart och effektivt resande.

Kollektivtrafiken är samtidigt en grundläggande förutsättning för social sammanhållning och jämlik tillgång till arbete, utbildning och samhällsservice. Region Örebro län ska fortsatt bidra till ökat hållbart resande. Kollektivtrafiken ska skapa möjligheter för människor att resa till och från arbete, utbildning eller fritidsaktiviteter, på ett samhällsnyttigt sätt där huvuduppgiften är kollektiv pendling till arbete och studier. Arbetet handlar om att andelen kollektiva resor av de motoriserade resorna ska öka och där särskild hänsyn ska tas till grupper med begränsad tillgång till bil. De som reser med kollektivtrafiken ska vara nöjda med sitt resande och utförandet ska ske klimat- och kostnadseffektivt. Kollektivtrafiken ska vara robust över tid och kunna möta oförutsedda händelser och kriser.

Resor till och från vården, sjukresor, ska ske kostnadseffektivt och tryggt och en fortsatt utveckling av samarbetet med hälso- och sjukvården och Folk tandvården ska ske för att nyttja fordonsflottan, såväl Region Örebro läns egna fordon som upphandlade fordon inom serviceresor, så effektivt som möjligt. En väl fungerande verksamhet för resor till och från vården bidrar till jämlik tillgång till vård i hela länet.

Tryggheten inom kollektivtrafiken ska öka. Bland annat genom fortsatt förarcertifiering, fler tillgänglighetsanpassade busshållplatser, tillförlitlig resenärsinformation, säkrare på- och avstigningsplatser för serviceresefordonen och ett samarbete med kommunerna för att öka trygghet och säkerhet under resan och vid upphämtning och avsläpp.

Under ett antal år har stora förändringar genomförts inom allmänna kollektivtrafiken i länet. Detta har påverkat resenärer, särskilt gymnasieelever, negativt genom minskat antal busslinjer.

Då en ramförstärkning föreslås, finns möjlighet att återföra linjen mellan Hällefors och Karlskoga samt att utveckla samarbetet med länets kommuner kopplat till gymnasieelevers resor. Region Örebro läns övriga utbud av busstrafik ska utredas utifrån mål i trafikförsörjningsprogrammet.

Kollektivtrafiknämnden tilldelas ramförstärkning för dessa åtgärder. Ramförstärkning tilldelas också för att täcka kommande ökade kostnader för tågtrafiken och projekt för ökat resande med kollektivtrafiken. Ett fortsatt arbete görs för att underlätta för hela resan.

Det nya linjenätet för Örebro stadstrafik som startade i december 2024 väntas fortsatt ge positiva effekter under 2027, främst genom fortsatt utbyggnad av Citylinjen. En snabbare och effektivare trafik är till nytta både för de som bor i staden och de länsinvånare som reser kollektivt till och från Örebro då de når sina målpunkter snabbare. Citylinjen gör det också enklare för de som behöver åka bil inom Örebro tätort.

För att möjliggöra för unga att resa till jobb och andra aktiviteter under sommaren ska kostnaden ses över och rabatterade resor införas för skolelever under sommarlovet på samma sätt som 2026.

Åtgärden kan bidra till ökad delaktighet, etablering på arbetsmarknaden och jämlika ekonomiska förutsättningar för unga i länet.

Målsättning nr 4:**En hållbar och attraktiv kollektivtrafik.**

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Kollbar som mäter kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken. *	2025: 73 %	78 %	80 %
2. Andelen resenärer nöjda med sammanfattningen av resan, från beställning till genomförd resa, enligt Anbarometer som mäter kvaliteten i servicetrafiken. *	2025: 89 %	90 %	90 %
3. Marknadsandel för allmän kollektivtrafik i procent.	2025: 12 %	13 %	17 %

* Ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet.

4.7 Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant

För att ligga i framkant krävs en gemensam riktning och en systematisk samverkan för att nå de regionala målen. Samverkan ska omfatta såväl offentlig sektor som näringsliv och civilsamhälle. För en hållbar regional tillväxt behöver den regionala utvecklingen bedrivas med ett territoriellt perspektiv där insatserna anpassas efter länets olika förutsättningar och behov för att främja utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i hela länet.

Region Örebro län ska driva ett strategiskt och operativt arbete gällande energi- och klimatfrågor genom Energikontoret. Energikontoret initierar, utvecklar och genomför projekt i samverkan med olika aktörer för att främja energi- och resurseffektivitet och arbeta för ett mer cirkulärt samhälle samt minska länets samlade klimatavtryck. Med det regionala energi- och klimatprogrammet som grund ska Örebro län vara en förebild och överträffa nationella mål inom energi och klimat. Länets långsiktiga kraftförsörjning är en viktig och prioriterad fråga. För att stärka länets beredskap och robusthet ska upphandlingspolicyn revideras under 2026 bland annat med syfte att främja länets självförsörjning.

För att bidra till att fler invånare ges möjlighet till egen försörjning och etablering på arbetsmarknaden och möta länets kompetensförsörjningsbehov, både på kort och lång sikt, krävs ett innovativt och proaktivt kompetensförsörjningsarbete. Region Örebro län samordnar arbetet tillsammans med länets aktörer inom näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle. I arbetet ingår att ta fram behovsanalyser, främja kunskapsutveckling och skapa mötesplatser för samverkan. Uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin visar att särskild uppmärksamhet ska riktas mot grupper med svagare ställning på arbetsmarknaden. Det regionala uppdraget omfattar även att arbeta för en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Det innebär att kontinuerligt anpassa utvecklingsarbetet för att säkerställa att kompetensförsörjningen motsvarar arbetsmarknadens behov.

Grundläggande utbildning är både en rättighet samt avgörande för individens hälsa och utveckling, möjlighet till delaktighet i samhället och för samhällets behov. I och med länets särskilda utmaning med svaga skolresultat ska Region Örebro län bidra till och verka för att stärka de förutsättningar som främjar för barn och unga att må bra och klara sin skolgång. Särskilt fokus ska läggas på tidiga insatser. Region Örebro län arbetar brett för att skapa förutsättningar för att barn och unga ska lyckas i skolan. Det inkluderar att stödja och leda utveckling i flera av välfärdens verksamheter, samt det främjande och förebyggande arbetet i länet som berör barn och ungas uppväxtvillkor. Sedan hösten 2024 bedrivs även kraftsamling barn och unga. Syftet är att stödja och initiera insatser med målet att stärka lokalt agerande och gemensamt lärande mellan flera samhällsaktörer som kan bidra till goda föräldra- och barnrelationer, väl fungerande skolgång, meningsfull fritid och ett tryggt närsamhälle.

Folkhögskolorna ska främja individens kunskaper, färdigheter, bildning samt personliga utveckling. De ska stärka arbetet med att skapa goda utbildningsmöjligheter i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin. Inom folkhögskolorna bedrivs grundskolekompetens, gymnasiekompetens, yrkesutbildningar samt förberedande utbildningar för högre studier inom kulturområdet. Folkhögskolorna bidrar med sitt breda utbud att stärka länets kompetensförsörjning.

Region Örebro län ska skapa förutsättningar för en god, jämlik och jämställd hälsa i hela länets befolkning, en grundläggande förutsättning för långsiktigt hållbar regional utveckling. En befolkning med god hälsa och goda livsvillkor stärker länets kapacitet att uppnå utvecklingskraft, tillväxt och långsiktiga robusthet även under kris. För att uppnå skillnad för länets befolkning, behöver folkhälsoperspektivet vara integrerat i det regionala utvecklingsuppdraget och beaktas inom områden såsom kompetensförsörjning, utbildning, arbetsmarknad, infrastruktur och klimatomställning. Arbetet med att minska ojämlikhet i livsvillkor och hälsa bedrivs i samverkan med kommuner, statliga aktörer, näringsliv och civilsamhälle bland annat inom ramen för länets etablerade samverkansstruktur.

För att den regionala utvecklingen ska ligga i framkant är en resilient konkurrenskraft och innovation en central drivkraft för länets tillväxt och utveckling. Innovation ska även bidra till att möta samhällsutmaningar och stärka social hållbarhet. För att stärka länets innovationskraft och framväxten av kunskapsintensiva företag behöver det innovationsstödjande systemet i länet utvecklas och inflödet av nya idéer öka. Det innebär att skapa ett företagsklimat där entreprenörer, forskare och idébärare har goda förutsättningar att starta, driva och utveckla hållbara företag. Insatser för att mildra lågkonjunktorens konsekvenser, både för företag och individer, behöver prioriteras. Åtgärderna ska beakta effekter på sysselsättning, livsvillkor och hälsa. För att hantera samhällsutmaningar och bidra till utvecklingen av sociala innovationer krävs även en välutvecklad samverkan med bland annat civilsamhället. Region Örebro län ska verka för ett starkt civilsamhälle och stark folkbildning.

Den fysiska och digitala infrastrukturen i länet ska utvecklas, och bidra till jämlik tillgång till arbete, utbildning, vård och service i hela länet. En utvecklad tillgänglighet så väl inom som till och från länet är viktig för att möta länets utmaningar inom flera områden. Region Örebro län har inom samhällsplanering en samordnande roll för att skapa förutsättningar för utveckling i hela länet. För att möta komplexa samhällsutmaningar krävs samordning och samplanering mellan samhällsbyggnadsaktörer, över så väl administrativa som organisatoriska gränser. Region Örebro län har rollen som regional bredbandskoordinator och samordnar arbetet med utveckling av digital infrastruktur med regioner i Mellansverige, länets kommuner, kommersiella aktörer och statliga myndigheter. De digitala lösningarna och möjligheterna det ger är alltmer viktiga för alla länets invånare och för företagens möjligheter att etablera sig och verka i hela länet. Alla hushåll och verksamhetsställen ska senast 2030 ha tillgång till infrastruktur för bredband som medger minst 1 Gbit/s där det bedöms samhällsekonomiskt motiverat. För att nå målet krävs en ökad statlig finansiering.

Det regionala utvecklingsarbetet stärks genom samarbete samt ett proaktivt och strategiskt påverkansarbete där Region Örebro län är en viktig aktör och samarbetspartner i lokala, storregionala, nationella och internationella sammanhang. En viktig del av samverkan sker inom Östra Mellansverigesamarbetet (ÖMS), Mälardalsrådet och Botniska korridoren. Västerut sker bland annat samverkan med Region Värmland för att gemensamt stärka utveckling och tillväxt i de två länen. Under 2025 startade det gemensamma projektet Stärkt konkurrenskraft och attraktionskraft i ”stråket” Värmland-Örebro län. Region Örebro län har en central roll i att driva och samordna länets utveckling genom samordning och aktivt påverkansarbete på regionala, storregionala, nationella och internationella arenor i frågor som bedöms påverka länets utveckling. Tillsammans med Region

Dalarna och Region Gävleborg har Region Örebro län ett Brysselkontor, Central Sweden, som fungerar både som en förlängd arm för regionernas prioriterade områden samt tillför kunskap om vad som händer i EU och hur det påverkar länet. Medlemskapet i Central Sweden är en viktig länk mellan Region Örebro län och EU-nivån för att följa och påverka den regionala utvecklingen utifrån institutionerna i Bryssel.

Region Örebro län har ett lagstadgat ansvar att driva och samordna länets utveckling genom aktivt samverkansarbete. Samverkan med kommunerna utgör en grund i genomförandet av det regionala utvecklingsuppdraget. Mål av territoriell art följs upp inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret och uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin.

Målsättningen bedöms förutom styrtalen nedan via de uppdrag som finns i kapitel Regionstyrelsen och nämndernas ansvar samt via regionala tillväxtnämndens konkretisering med egna mål och uppdrag. Uppdragen bidrar till att identifiera prioriterade områden för att främja en hållbar utveckling i länet.

Målsättning nr 5:

Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Livskvalitetsindex (BRP+) (ska öka)	2024: 46	>46	>46
2. Hållbarhetsindex (BRP+) (ska öka)	2024: 45,4	>45,4	>45,4

BRP+, livskvalitetsindex, är ett indexmått med runt 40 underliggande indikatorer inom områdena, medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, trygghet och säkerhet, miljö kvalitet, tillgänglighet till tjänster, inkomst och förmögenhet, arbete och löner, bostad, hälsa, utbildning och kompetens, sociala relationer och tillit samt subjektivt välbefinnande. Maxvärdet är 100 och Örebro län ligger i mitten jämfört med andra län (indexmått på 46). Det län som har högst index är Västerbottens län med 73 medan Södermanlands län är sist, med ett indexmått på 32.

4.8 Kulturlivet och civilsamhället i Örebro län ska vara tillgängligt, mångfacetterat och hållbart

Kultur i Örebro län ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Genom samverkan med länets kommuner, civilsamhället och det professionella kulturlivet ska Region Örebro län bidra till en hållbar och resilient kulturell infrastruktur med en mångfald av kulturuttryck i enlighet med Örebro läns kulturplan 2024–2028. Region Örebro län fördelar årliga och tillfälliga medel till utvalda professionella kulturaktörer, kulturfrämjare, biblioteksutvecklare, folkbildningen samt regionala kulturföreningar. Kreativitet och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling varför de professionella kulturskaparnas förutsättningar att verka och leva i Örebro län ska stärkas. Kulturen bidrar till ett levande och demokratiskt samhälle.

I Örebro län ska alla ha möjlighet att ta del av kultur och själva skapa kultur oavsett bakgrund eller kulturvana. Region Örebro län ska därför särskilt främja tillgången till professionell kultur för barn och personer med sämre socioekonomiska villkor. Ett viktigt fokus inom regional kultur är därför kultur i skolan och att stärka de professionella kulturaktörernas förutsättningar att nå nya grupper. Det är viktigt eftersom det exempelvis kan bidra till en meningsfull fritid, ett demokratiskt samhälle, stärkt lärande samt ökad hälsa och välbefinnande.

För social sammanhållning, demokrati och arbetet med gemensamma samhällsutmaningar i länet behövs civilsamhället och den sociala ekonomin. Partnerskapet för sociala innovationer är ett viktigt nätverk för att möta länets samhällsutmaningar och bidra till hållbar utveckling. Inom ramen för den nationella civilsamhällspolitikerna har Region Örebro län antagit en regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi, vilken är en del av den regionala utvecklingsstrategin. Genom sina organisationer och verksamheter bidrar civilsamhället till mötesplatser, en stärkt folkhälsa, en meningsfull fritid för barn och unga samt ökad sammanhållning.

Region Örebro län har en viktig roll i att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och folkbildningen. Ett viktigt instrument i att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och folkbildningen är föreningsstöd och stöd till studieförbunden. Genom detta stärks organisationernas förutsättningar till aktiviteter för och med sina medlemmar och målgrupper. Andra viktiga områden är sektorsövergripande dialog och samverkan kring samhällsutmaningar samt att nyttja den internationella nivån för lärande och stärkta resurser.

Örebro läns museum tas i bruk i slutet av 2026 och startar verksamheten under 2027. Örebro läns museum har en unik roll i länet och är avgörande för att bevara länets kulturarv samt skapa mötesplatser för kulturhistoria, kunskap och konst. Museet speglar länets identitet, erbjuder pedagogisk verksamhet och fungerar som en kreativ arena för demokrati och delaktighet. För att stärka kulturarvets bevarande, inte minst som en del i beredskapsarbetet, är museets arbete med att digitalisera sina samlingar avgörande. Kulturnämnden tilldelas medel för ökat bidrag till Stiftelsen Örebro läns museum.

Region Örebro län har ett lagstadgat ansvar att driva och samordna länets utveckling genom aktivt samverkansarbete. Örebro läns kulturplan 2024–2028 är en handlingsplan till den regionala

utvecklingsstrategin och omfattar även kultur och hälsa. Mål av territoriell art följs upp inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret och uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin.

Målsättningen nedan bedöms via de uppdrag som finns i kapitel Regionstyrelsen och nämndernas ansvar samt via kulturnämndens konkretisering med egna mål och uppdrag. Uppdragen bidrar till att identifiera prioriterade områden för att främja en hållbar utveckling i länet.

Målsättning nr 6:

Kulturlivet och civilsamhället i Örebro län ska vara tillgängligt, mångfacetterat och hållbart.

4.9 Digitala lösningar för en enklare vardag för invånare och medarbetare

Region Örebro län vill vara en ledande region som drar nytta av digitaliseringens kraft för att utveckla verksamheten, nå organisationens mål och därigenom skapa ett effektivt och hållbart digitaliserat samhälle.

Välfärden har prövats hårt de senaste åren med oro i världen och stora ekonomiska utmaningar. En effekt av kriserna är att digitala lösningar används i betydligt högre grad än tidigare och att den digitala mognaden hos såväl medarbetare som länets invånare har ökat. Det finns ett stort behov av att utveckla verksamheten med moderna verksamhetssystem och nya lösningar. Det ställer samtidigt högre krav på tekniska skydd, men också på ett systematiskt informationssäkerhetsarbete, en säker informationshantering och ett säkert informationsutbyte, som är en förutsättning för att bibehålla och stärka tilliten till digitala välfärdstjänster. Det är en utmaning att hitta rätt balans mellan effektiva säkerhetsåtgärder och väl fungerande lösningar.

Region Örebro län har en framtagen programplan för digitalisering som utgår från den läns gemensamma digitaliseringsstrategin för Örebro län. Målen i programplanen uppnås genom årliga aktivitetsplaner som beskriver beslutade projekt, uppdrag och förstudier. Program för e-hälsa avslutades 2025 men arbetet med att utveckla användarvänliga och tillgängliga digitala lösningar för länets invånare fortsätter. De nya vårdinformationsstöd inom hälso- och sjukvård och tandvård som infördes 2025 utvecklas vidare inom fortsättningsprogram. För att programmen ska nå önskad effekt krävs att varje nämnd och förvaltning är delaktig i arbetet och verkar för en ökad digital mognad i sina respektive verksamheter.

Region Örebro län är en av de samverkande parterna i arbetet med länets digitaliseringsstrategi och har också det samordnande ansvaret för den. Övriga samverkande parter är länets kommuner, Länsstyrelsen i Örebro län och Örebro universitet samt Inera. Syftet med den läns gemensamma digitaliseringsstrategin är bland annat att tydliggöra hur Region Örebro län tillsammans med samverkande parter kan använda digitaliseringen som strategiskt verktyg för att vara en del i, och för att driva, samhällsutvecklingen, samt för att kunna erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet. Den ska också hjälpa till att överbygga de hinder som kan finnas i digitaliseringsarbetet och vara ett stöd för de samverkande parterna i att skapa ett bättre liv för länets invånare och öka näringslivets konkurrenskraft.

Region Örebro län arbetar även löpande med samverkan kring e-hälsa tillsammans med länets kommuner. Den regionala e-hälsosamverkan utgör en viktig länk mellan de nationella initiativen, det regionala arbetet och det praktiska genomförandet i länets verksamheter, och säkerställer att införanden sker gemensamt, verksamhetsnära och med invånarens behov i centrum. E-hälsa handlar om att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt för att uppnå och bibehålla hälsa. Det innebär bland annat att ge stöd att strukturera hälsodata och bidra till att välfärdsteknik införs och används.

Region Örebro län deltar i nationella samarbeten via SKR-bolaget Inera. Bolaget utvecklar och förvaltar nationell digital infrastruktur samt digitala tjänster för invånare via 1177, som är hela Sveriges samlingsplats för information och tjänster inom hälsa, vård och Folk tandvård. Regioner och kommuner arbetar gemensamt via en framtagen färdplan vilken hålls samman av Inera.

Utvecklingen går snabbt framåt och det som tas för givet idag kan inte tas för givet om några år. Det finns stora möjligheter till en ökad tillgänglighet till Region Örebro läns olika tjänster och systemstöd för både invånare och medarbetare. En viktig pusselbit i denna utveckling är att kontinuerligt säkerställa och ompröva så att alla har samma tillgång till och möjlighet att ta del av, regionens utbud av lösningar, oavsett vilken kanal det sker via.

Artificiell intelligens (AI) har potential att lösa en del av välfärdens utmaningar. AI kan ge en ökad och mer jämlik tillgång till både högkvalitativ vård och utbildning samt bidra till en effektivare offentlig förvaltning. Region Örebro län antog under 2025 en AI-strategi för att driva och utveckla arbetet med AI inom Region Örebro län och ett objekt för automatiserade processer har skapats. Används det på rätt sätt kan det förbättra både effektivitet och säkerhet genom resurs- och kostnadsbesparingar, samt bidra till kortare handläggningstider med ökad riktighet och kvalitet.

Målsättning nr 7:

Digitala lösningar för en enklare vardag för invånare och medarbetare.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. 1177 inloggade e-tjänster, nöjda användare enligt NKI, Nöjd Kund Index. * Målsättningen är att bibehålla och sikta mot en förbättring.	2025: 71 %	76 %	80 %
2. Betyg vid digitala vårdmöten. Målsättningen är att bibehålla befintliga höga betyg. **	2025: Betyg, personal 3,5 invånare 3,9	Betyg: personal 3,8 invånare 3,9	Betyg: personal 3,9 invånare 3,9

* Nöjd Kund Index, NKI, är ett vanligt mått inom kund- och marknadsundersökningar och ger ett värde på kundnöjdhet mellan 0 och 100. Värden över 74 innebär att kunden eller användaren är mycket nöjd enligt SCB:s officiella NKI-skala.

** Digitala vårdmöten erbjuds inom flera förvaltningar och har nöjda användare enligt betygssättningen som erbjuds efter varje genomfört möte. Målsättningen är att under 2027 bibehålla befintliga höga betyg. Betygen för besöken ligger på 3,5 för personal och 3,9 för invånare på en fyrgradig skala.

4.10 Ansvarsfulla verksamheter med höga ambitioner för hållbar utveckling

Region Örebro län står inför komplexa samhällsutmaningar där en orolig omvärld, en förändrad demografi, klimatförändringar, ökande hälsoklyftor, en ansträngd kompetensförsörjning samt ett för högt utnyttjande av naturresurser och ekosystem ställer höga krav på regionens förmåga att agera långsiktigt och ansvarsfullt.

Region Örebro län vill vara en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet som aktivt bidrar till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Hållbar utveckling är en central utgångspunkt i Region Örebro läns arbete och ska genomsyra planering, beslut och genomförande i hela organisationen. Det ekonomiska perspektivet ska balansera tillväxt, resurshantering och social rättvisa på ett sätt som inte utarmar naturens resurser eller skapar negativa långsiktiga effekter för kommande generationer. Det är en förutsättning för att kunna värna välfärden, stärka robustheten och möta framtidens behov.

Genom att tillämpa cirkulära principer kan Region Örebro län bidra till en strukturell omställning mot cirkulär produktion och konsumtion med giftfria materialkretslopp. Region Örebro län ska därför använda resurser mer effektivt genom att förlänga livslängden på produkter och material, exempelvis genom reparation, återbruk och delade lösningar. När nya produkter behöver köpas in ska hållbara produkter som kan repareras, uppgraderas, återanvändas och materialåtervinnas, efterfrågas. Region Örebro län kan på så sätt minska klimat- och miljöavtryck samtidigt som verksamheternas robusthet stärks inför framtida påfrestningar, såsom extremväder, ökat vårdtryck och materialbrist. Här behöver organisationen visa förändrings- och utvecklingskraft och initiera innovativa utvecklingsprojekt för att möjliggöra denna omställning.

Region Örebro län har stor påverkan på och goda möjligheter att bidra till en förbättrad hälsa genom beslut, prioriteringar samt utformning och genomförande av vård, tjänster och service. En bärande princip är att ingen ska lämnas utanför. Särskild hänsyn ska tas till grupper med sämre förutsättningar, och insatser ska utformas utifrån de behov som finns hos dem som påverkas mest av ojämlika livsvillkor. Genom att beskriva hälsoläget och analysera det ur ett barnrätts-, jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv kan Region Örebro län arbeta systematiskt för att främja jämlik hälsa. Med dessa analyser som grund kan generella och riktade hälsofrämjande insatser samt vård, tjänster och service utformas och tillhandahålls på lika villkor och bidrar till att minska påverkbara skillnader i hälsa.

Program för hållbar utveckling 2026–2030 pekar ut den gemensamma riktningen och ger en samlad beskrivning av hur Region Örebro län arbetar för hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål. Inriktningsmålen visar vilken samhällsutveckling Region Örebro län vill bidra till och fokuserar på de områden där regionen har faktisk möjlighet att påverka. Genom ett långsiktigt ledarskap och hållbara arbetssätt och genom att använda resurser ansvarsfullt kan Region Örebro län bidra till en jämlik och jämställd hälsa, främja tillit, trygghet och inkludering och säkra både nuvarande och kommande generationers möjlighet att få sina behov tillgodosedda. Dagens beslut och

arbetsätt har betydelse för att säkra nuvarande och kommande generationers hälsa, livsmiljö och tillgång till naturresurser.

Verksamhetsplanen gör programmets långsiktiga mål konkreta, med uppdrag och styrtal som styr beslut, resurser och uppföljning. I varje nämnd och verksamhet pekas prioriteringar för innevarande år ut för att ta steg i rätt riktning.

Målsättning nr 8:

Ansvarsfulla verksamheter med höga ambitioner för hållbar utveckling.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Region Örebro läns verksamheter (exkl kollektivtrafiken) utsläpp av växthusgaser i ton koldioxid-ekvivalenter ska minska. *)	2024: 8 748 ton 2010: 14 167 ton	<8 727 ton	2030: 7 367 ton (Minskning med 48 procent till år 2030 jämfört med 2010.)
2. Materialåtervinningsgraden ska öka.	2025: 41,3 %	>41,3%	2030: 60 % (I linje med EU:s mål)
3a. Inköp av livsmedel producerade i Sverige ska öka.	2025: 61 %	>61 %	Succesiv ökning till år 2030
3b. Inköp av ekologiska livsmedel ska öka.	2025: 43 %	>43 %	2030: 55 %

*) I styrtalet ingår utsläpp från fjärrvärme, el, olja, pellets, biogas, privat bil, bilpool samt hyrbil, verksamhetsbil, tåg, flyg, ambulans, livsmedel och medicinska gaser. Styrtalet följs endast upp årligen och redovisar resultatet från året före uppföljningsåret.

4.11 En långsiktig och stark kompetensförsörjning

Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsplatser som behåller, attraherar och utvecklar medarbetare. Det är en grundläggande förutsättning för kompetensförsörjningen. Utmaningar i kompetensförsörjningen utifrån demografi och tillgänglig arbetskraft för flera arbetsgivare i länet är märkbar. En god arbetsmiljö, konkurrenskraftiga villkor och delaktighet är en viktig framgångsfaktor för arbetslivet. Detta leder till att chefer och medarbetare tillsammans utvecklar verksamheten och utvecklas i sina yrkesroller.

Kompetensförsörjningen ska vara välplanerad, det innebär att den är planerad i förhållande till vilken kompetens och vilka resurser som behövs för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt utifrån Region Örebro läns uppdrag. Det innebär också att kompetensförsörjningen görs med god framförhållning även i ett längre tidsperspektiv och med hänsyn till att många yrkesroller är under omställning och flera har en lång utbildningstid. Förändring av nuvarande yrkesroller är en förutsättning då bland annat teknikutvecklingen innebär förändrade arbetssätt. Demografin och sjukdomspanoramat är även här en bärande parameter. Innovationer kring arbetsinnehåll och yrkesroller behöver stödja denna utveckling.

Som en viktig del av kompetensförsörjningsarbetet på kort och medellång sikt sker ett regionövergripande utvecklingsarbete inom åtta definierade områden i den strategiska kompetensförsörjningsplanen.

En strukturerad kompetensförsörjning krävs för att Region Örebro län ska vara en arbetsgivare som säkerställer både chefer och medarbetares möjligheter att med rimliga förutsättningar genomföra sitt arbete. Tillsammans med utvecklingsmöjligheter, en god arbetsmiljö och ändamålsenliga villkor stärker det Region Örebro läns anseende som arbetsgivare.

Ett förebyggande systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) läggs grunden för en god och säker arbetsmiljö. Region Örebro län använder andelen svarande chefer på årlig uppföljning som styrtal då det visar på förståelse och aktivt engagemang hos regionens chefer när det gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Målsättning nr 9:

En långsiktig och stark kompetensförsörjning

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. HME*: Ska ligga på en hög nivå inom intervallet 77–80 för totalt HME. Strävan är att delindexen motivation, styrning och ledarskap ska ligga på en jämnhög nivå.	2024: 76	77–80	80
2. Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) **, bidrar till bra arbetsmiljö och till rimliga förutsättningar. Andel chefer som svarat på årlig uppföljning av SAM.	2025: 82 %	90–100 %	90–100 %
3. Sjukfrånvaron ska minska. ***	2025: 6,2 %	6,3–6,1 %	6,3–5,8 %
4. Personalomsättningen externt ska vara sund och ligga stabilt mellan 8–10 procent ****	2025: 8,4 %	8–10 %	8–10 %

* Hållbart medarbetarengagemang (HME) är ett index för att mäta hur förutsättningarna för medarbetarengagemang ser ut dvs hur personalpolitiken fungerar.

** Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM), styrtalet ger i sig en indikation kring friskfaktorn systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen. I den årliga uppföljningen är alla friskfaktorerna – de specifika organisatoriska faktorer om vad som är viktigt i arbetsmiljön för att medarbetare ska må bra och vara friska, och som forskning visat leder till attraktiva och välfungerande arbetsplatser – invädda.

Alla chefer ska svara på årlig uppföljning, med ett accepterat sakligt bortfall på upp till 10 %.

*** Sjukfrånvaron ska vara låg och stabil. Styrtalet ger en indikation om effekterna av arbetet med tidiga insatser, arbetsanpassning och rehabilitering. Det är centralt att kunskapen om sjukfrånvaromönster och arbetsrelaterade orsaker till sjukfrånvaro är god, att rutinerna för sjukfrånvaro är väl kända och efterlevs och att chef agerar på tidiga signaler och när medarbetare uppmärksammar chef om att de inte mår bra. Det är en av de beforskade faktorerna för friska, välfungerande och attraktiva arbetsplatser.

**** En sund och stabil personalomsättning ger en naturlig förnyelse av personalstyrkan. En alltför låg omsättning kan leda till stagnation medan en för hög omsättning kan ge negativa effekter på verksamheten och tyda på brister i organisationen. Det är viktigt med en viss rörlighet och att medarbetare rör sig mellan olika arbetsgivare, det leder till införsel av kompetens samt nya och andra erfarenheter.

4.12 En långsiktig stark och hållbar ekonomi med finansiell god hushållning

4.12.1 Internationell och svensk ekonomi

Svag tillväxt väntar den svenska exportmarknaden i år, eftersom kriget i Mellanöstern medför entydigt negativa effekter för världsekonomin. I centrum för störningen står en stor nedgång i oljeleveranserna från Persiska viken, liksom ett högt oljepris. Skadeverkningarna sträcker sig också utanför marknaden för råolja, eftersom störningen inkluderar andra energislag och råvaror. Utgången av konflikten, samt när fraktvolymerna via Hormuzundet kan återhämtas, är i högsta grad osäker. De makroekonomiska prognoserna omgärdas därför av betydande osäkerhet för närvarande. Det råder dock inget tvivel om att denna kris för energimarknaden medför en impuls till global inflation. Stigande inflation och högre inflationsförväntningar har den senaste tiden följts av en tydlig ränteuppgång, framför allt för korta marknadsräntor. SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognos baseras på antagandet att konflikten går mot en lösning där en markant återhämtning för fartygstrafiken i Persiska viken bör ske till sommaren.

Ännu pekar SKR:s prognos på en svensk konjunkturuppgång. Trots vacklande omvärldskonjunktur kvarstår förutsättningar för en fortsatt återhämtning av den inhemska efterfrågetillväxten. För 2026 förutses en ovanligt hög ökning av hushållens reala inkomster, vilken delvis följer av den expansiva finanspolitik som presenterades i budgetpropositionen för året. Såväl BNP- som timtillväxten stiger i år, och blir än starkare 2027. En stark ökning av antalet arbetade timmar åren 2026–2028 lyfter tillväxten för lönesumman dessa år, vilket gynnar skatteunderlaget. Trots den markanta uppgången i drivmedelspriserna (och råoljan) beräknas inte inflationen i Sverige bli nämnvärt hög i år. En tämligen låg kärninflation samt den halverade livsmedelsmomsen (från och med april månad) bidrar till att hålla emot effekterna av höga energipriser. Inflationsimpulsen från energipriserna avtar nästa år, men då blir kärninflationen desto högre. Samtidigt blir dämpningen från den sänkta livsmedelsmomsen klart lägre 2027. Sammantaget stiger KPIF-inflationen något mellan 2026 och 2027.

(Källa: SKR cirkulär 26–18)

Regionsektorns resultat år 2025

Årets resultat för kommunsektorn – kommuner och regioner sammanräknat – uppgick till 40 miljarder kronor 2025, vilket innebar en förbättring med 34 miljarder jämfört med 2024. Årets resultat för kommunerna ökade med 16 miljarder kronor medan regionernas resultat ökade med 18 miljarder kronor. Det innebar att regionerna sammantaget vände ett underskott på 10 miljarder till ett överskott på 8 miljarder kronor. Efter två rejält utmanande år för regionerna vände ekonomin uppåt under 2025. Verksamhetens intäkter ökade med nästan 5 procent medan verksamhetens kostnader endast ökade marginellt. Samtidigt sänktes de generella statsbidragen och utjämning med 5 procent. Förklaringen var nedtrappningen av sektorsbidraget som lämnats tillfälligt under 2024 och 2025. Verksamhetens resultat var 2025 negativt i endast 5 av landets 21 regioner, vilket kan jämföras med 16 regioner året innan.

(Källa: SCB)

4.12.2 Budget för 2027 samt plan för 2028 och 2029

Allmänna förutsättningar

Resultatbudgeten baseras på ekonomiskt utfall till och med år 2025 samt SKR:s prognos för skatteunderlag och löne- och prisindex från april 2026. Resultatbudgeten omfattar de ekonomiska effekterna av hittills fattade beslut. En planeringsreserv finns för respektive år för att kunna möta tillfälliga resultatsvängningar. I de regiongemensamma posterna finns kostnader för pensioner, vilka har beräknats utifrån KPA:s prognos från april 2026.

Finansnettot är budgeterat utifrån att investeringar av fastigheter för eget bruk finansieras med egna medel och en avkastning på placerade medel på 5 procent. Den finansiella kostnaden för pensionskulden (värdesäkring av tidigare intjänade pensionsförpliktelser) budgeteras till 130 miljoner kronor och motsvaras av en budgeterad realiserad avkastning från pensionsmedelsportföljen på 130 miljoner kronor.

Avkastningen på pensionsmedelsportföljen baseras på målavkastningen inflation plus 3 procentenheter, över tid 5,0 procent. Mellanskillnaden mellan 5,0 procents avkastning (409 miljoner kronor) och det realiserade beloppet på 130 miljoner kronor budgeteras som orealiserade värdeökningar i resultatbudgeten. Denna post, som budgeteras till 279 miljoner kronor, inräknas i årets resultat men exkluderas från balanskravsresultatet.

Resultatbudgeten förutsätter att nämnderna har en ekonomi i balans.

Skattesats

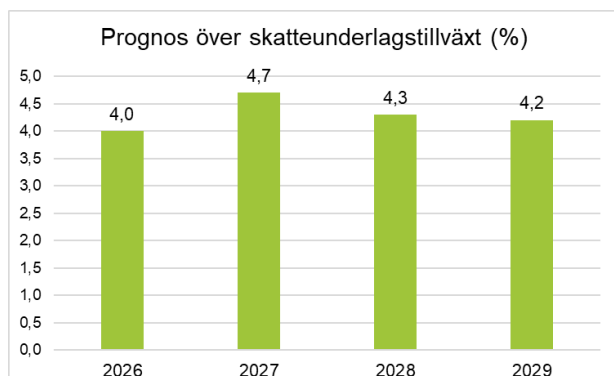
Skatten höjdes 2024 för att möta de kostnadsökningar som bland annat fanns efter pandemin men även för att klara de tillfälliga utmaningarna som fanns. Majoritetssamarbetet aviserade redan då att skatthöjningen skulle vara tillfällig och att en sänkning skulle göras när det fanns ekonomiskt utrymme för det vilket det nu gör. Skattesatsen sänks med 25 öre och ny skattesats blir 12,05 kronor. Detta görs för att inte överbeskatta invånarna och för att i ett i övrigt tufft samhällsekonomiskt läge kunna ge hushållen ett utökat utrymme för att klara vardagen.

Skatteintäkter, generella bidrag och riktade statsbidrag

SKR lämnade uppdaterade planeringsförutsättningar för regionerna för åren 2026–2029 den 29 april 2026. Skatteunderlaget beräknas växa med 4,7 procent 2027. Det innebär en prognos för skatteintäkter för år 2027 på 10 396 miljoner kronor utifrån nuvarande skattesats. Skattesänkningen med 25 öre innebär en minskning av skatteintäkter med 212 miljoner kronor. Prognosen för generella statsbidrag och utjämningsavgift uppgår till 3 778 miljoner kronor år 2027. Då ingår statsbidraget för läkemedelsförmånen med samma värde som år 2026. Det nya beloppet för läkemedelsbidraget beslutas vid årsskiftet 2026/2027. Efter beslutet tar regionstyrelsen beslut om tilläggsbudgetering till berörda nämnder.

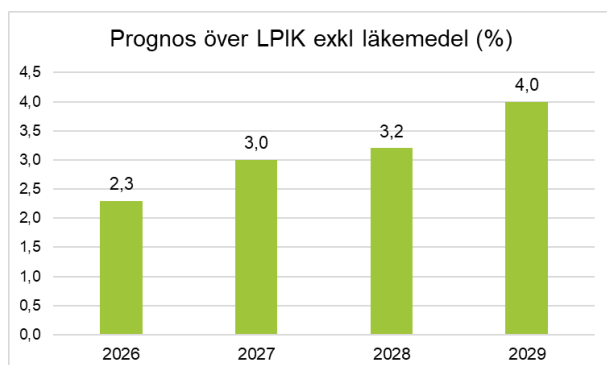
Riktade statsbidrag som är kopplade till befintliga förordningar eller överenskommelser mellan staten och SKR ingår inte i budgeterad ram. De riktade statsbidragen tillfaller berörd nämnd utifrån hur

kriterierna för respektive riktat statsbidrag uppfylls. I det fall nya generella eller riktade statsbidrag beslutas eller villkoren i befintliga statsbidrag förändras efter att regionfullmäktiges budget har fastställts ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

Bedömd prisutveckling i sektorn

I löne- och prisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionsektorns prisutveckling. LPIK baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomi. I indexet ingår inga volymförändringar. Aktuell prognos över LPIK inklusive läkemedelspriser framgår av grafen nedan.

Sammansättningen av de olika delarna av indexet visas nedan.

LPIK	2026	2027	2028	2029
LPIK inkl läkemedel	1,6	2,5	2,7	3,4
- timlön	3,4	3,4	3,5	3,5
- socialavgifter	-0,9	2,7	3,4	6,9
- läkemedel	-2,8	-0,7	-0,7	-0,7
- förbrukning	2,8	2,6	2,5	2,6
LPIK exkl läkemedel	2,3	3,0	3,2	4,0

Ramar till verksamheterna

Ramarna för nämnderna räknas upp med 3,0 procent, motsvarande LPIK exklusive läkemedel enligt ovan, vilket sammantaget innebär 381 miljoner kronor för 2027. Fördelning av ramhöjningen framgår av avsnitt 5.1.2. Driftbudget per nämnd. För åren därefter har uppräknings skett med preliminärt LPIK exklusive läkemedel.

Ekonomiska åtgärder

Regionfullmäktige gav 2024 nämnderna i uppdrag att genomföra kostnadsreduceringar. Dessa fortsätter till viss del in på år 2026. Trots vidtagna åtgärder pekar det ekonomiska utfallet för vissa nämnder på en ekonomisk obalans även under 2026. Samtliga nämnder får i uppdrag att vidta åtgärder som säkrar balans i ekonomin 2027.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisade 2025 ett underskott på 212 miljoner kronor. Det ekonomiska utfallet för nämnden per april indikerar att underskottet ökar under 2026. Mot denna bakgrund ges nämnden i uppdrag att vidta kraftfulla och långsiktigt hållbara åtgärder för att uppnå en varaktig ekonomi i balans.

Den politiska ledningen tar samtidigt ett tydligt och aktivt ansvar för att möjliggöra en ordnad omställning. Detta sker genom att tillföra både permanenta och tidsbegränsade resursförstärkningar.

Nämnden tilldelas därför:

- en permanent ramförstärkning om 100 miljoner kronor från och med 2027 i syfte att långsiktigt förbättra tillgängligheten inom vården,
- ett tidsbegränsat omställningsbidrag om 200 miljoner kronor år 2027, som minskar till 100 miljoner kronor år 2028 och som upphör helt från och med 2029.

Dessa tillskott innebär ett betydande stöd till nämnden och ska användas för att kunna genomföra långsiktiga och nödvändiga verksamhetsförändringar samt kostnadsanpassningar. De tillfälliga medlen är uttryckligen avsedda att möjliggöra en långsiktig omställning – inte varaktigt finansiera en för hög kostnadsnivå.

Mot denna bakgrund ska nämnden:

- ta fullt ansvar för sin ekonomi genom att vidta åtgärder som varaktigt anpassar kostnadsnivån till tillgängliga resurser,
- säkerställa ekonomisk balans varje år (noll eller positiv avvikelse mot budgetram) under perioden 2027–2029, även efter avtrappningen av det tillfälliga stödet,
- löpande redovisa genomförda åtgärder och deras effekter, samt vid behov skyndsamt vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa måluppfyllelse.

Ekonomiska prioriteringar

Avser	Miljoner kronor	Nämnd
Löne- och prisuppräknig	381	Samtliga nämnder
Ökad tillgänglighet för att korta väntetiderna för de som väntat längre än 90 dagar.	100	Hälso- och sjukvårdsnämnden
Omställningsbidrag	200	Hälso- och sjukvårdsnämnden
Ramförstärkning för att täcka kommande kostnadsökningar för tågtrafik, samarbete med kommunerna för att hantera gymnasieelevers möjlighet att ta sig till och från utbildning, återläggning av en linje mellan Karlskoga-Hällefors samt projekt ökat resande.	30	Kollektivtrafiknämnden
Ökat bidrag till Stiftelsen Örebro läns museum för återöppnande av Länsmuséet	13	Kulturnämnden
Samordning av övergripande och strategiskt arbete för att motverka välfärdsbrottslighet	2	Regionstyrelsen
Stärka länets innovationsarbete och företagande	2	Regional tillväxtnämnd
Handledarresurser, Folk tandvården	4	Regionstyrelsen, tandvårdsenheten
Utbildningspott, fortbildning primärvård	2,5	Regionstyrelsen, hälsovalsenheten
Summa verksamhetstillskott	734,5	
Skattesänkning 25 öre	212	
Totalt	946,5	

Omställningsreserv för demografiska utmaningar

För att finansiera tillkommande behov, metoder och arbetssätt i syfte att möta demografiska utmaningar tillskapades i verksamhetsplan med budget för 2026 en reserv på 100 miljoner kronor. Medel ur reserven har disponerats under 2026 efter beslut av regionstyrelsen. Besluten innebär en total effekt för 2027 på 75 miljoner kronor. I samband med verksamhetsplan med budget beslutar regionstyrelsen om ytterligare uttag ur reserven. 15,5 miljoner kronor avsätts 2027 till regionstyrelsen hälsovalsenhet för att finansiera ökade kostnader inom hälsovalets ersättningssystem till följd av demografiska förändringar. 6 miljoner kronor avsätts till regionstyrelsen tandvårdenhet för att finansiera ökade kostnader för tandvård riktad mot äldre. Med dessa beslut har 96,5 miljoner disponerats ur reserven.

Reserv för robusthetshöjande åtgärder

I verksamhetsplan med budget för 2026 beslutades även en reserv för att öka regionens robusthet på 50 miljoner kronor. I samband med verksamhetsplan med budget beslutar regionstyrelsen om att disponera 9,7 miljoner kronor för 2026 med helårseffekt om 21, 5 miljoner 2027 kronor ur reserven. Därmed återstår 28,5 miljoner kronor att disponera.

Planeringsreserv

God hushållning innebär att ha en reserv för oförutsedda resultatsvängningar. Det kan handla om såväl uteblivna intäkter som tillkommande kostnader, till exempel kan den osäkra ekonomiska utvecklingen i omvärlden medföra en risk att den bedömda skatteunderlagstillväxten inte blir lika stark som budgeteras. Mot bakgrund av detta budgeteras en ekonomisk reserv på 60 miljoner kronor för 2027 (70 miljoner för 2028 och 80 miljoner kronor för 2029).

Disponerat ur regionstyrelsens reserver med ramhöjande effekt

(miljoner kronor)		
Disponerat ur omställningsreserv för demografiska utmaningar	2026	Från 2027
Ökad ersättning till vårdcentraler för demografiska utmaningar	30,0	40,0
Ökad budgetram för demografiska utmaningar inom geriatrisk- och medicinklinikerna	22,5	30,0
Ökad budgetram för förstärkning av psykiatri för äldre	3,8	5,0
Ökad budgetram för tandvård riktad mot äldre	3,5	6,0
Ökad budgetram för ökade kostnader inom hälsovalets ersättningsmodell	-	15,5
Disponerat ur reserven för robusthetshöjande åtgärder		
Ökade budgetramar till följd av stärkt robusthet	9,7	21,5
Disponerat ur regionstyrelsens planeringsreserv		
Ökad budgetram för förstärkning av barn- och ungdomspsykiatri	7,5	10,0

Under 2026 har regionstyrelsen beslutat om ekonomiska prioriteringar ur reserverna för demografiska utmaningar och robusthetshöjande åtgärder samt ur styrelsens planeringsreserv. Samtliga av dessa prioriteringar har effekt i verksamheterna redan under 2026 men når fullårseffekt med ramhöjning löpande från 2027 och framåt. Fördelningen framgår av tabellen ovan.

Avgiftsjusteringar år 2027

Samtliga nämnder ges i uppdrag att höja externa och interna avgifter med upp till 3,0 procent.

Årets resultat

Utifrån ovanstående förutsättningar uppgår årets resultat till 379 miljoner kronor och balanskravsresultat till 100 miljoner kronor år 2027. Region Örebro läns verksamhetsplan med budget uppfyller därmed balanskravet. Resultatet innehåller en resultatreserv för framtida kostnader eller investeringar på 56 miljoner kronor 2027 samt 155 miljoner kronor 2028 och 2029.

Årets resultat för planperioden uppgår till 216 miljoner kronor år 2028 och 136 miljoner kronor år 2029. Dessa resultat kommer fortsätta förbättra soliditeten under planperioden.

Återställande av tidigare underskott

I samband med det redovisade underskottet på 909 miljoner kronor i bokslutet för 2023 beslutade fullmäktige att det negativa resultatet ska återställas senast 2030. Efter utfallet för 2025 återstår 165 miljoner kronor att återställa. En tidig prognos för 2026 indikerar ett balanskravsresultat på 600 miljoner kronor. Om denna prognos infrias innebär det att underskottet från 2023 kan återställas redan under 2026.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringsramarna för år 2027 uppgår sammantaget till 832 miljoner kronor.

Nämnd (mnkr)	Immateriella	Fastigheter	MT	IT	Övr invest	Totalt
Regionstyrelsen						0,0
Hälso och sjukvårdsnämnden	1,0		140,6		41,2	182,8
Folktandvårdsnämnden			9,4		5,0	14,4
Servicenämnden		544,3		73,9	10,6	628,8
Kollektivtrafiknämnden					4,7	4,7
Regional tillväxtnämnd					1,4	1,4
SUMMA	1,0	544,3	150,0	73,9	62,9	832,0

Finansiering av investeringar

Utgångspunkten i Region Örebro läns strategi för finansiering av investeringar är att de över tid ska ske med egna medel. Lånefinansiering ska därför endast förekomma vid höga investeringsnivåer eller för finansiering av fastigheter med externa hyresgäster. I de fall en fastighet med externa hyresgäster finansieras med externa lån ska finansieringskostnaden betalas av den externa hyresgästen via hyran. Huvudregeln för investeringar för eget bruk är att de över tid ska finansieras med avskrivningar och årets resultat, det vill säga egenfinansieras. Om ytterligare likviditetsbehov ändå uppstår ska regionen i första hand använda tillgängliga medel. I andra hand ska finansiering ske genom långfristig upplåning eller att kortfristig använda checkräkningskrediten. Val av upplåningsalternativ beror på hur lång period som likviditetsbehovet bedöms finnas samt ränteläge.

För att säkerställa att Region Örebro län har en tillfredsställande likviditetsberedskap under år 2027 beslutas följande:

1. Att upplåningsramen för 2027, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, ligger oförändrat på 3 687 miljoner kronor
2. Att checkräkningskrediten uppgår till 1 miljard kronor.

Region Örebro läns skuldportfölj förvaltas med ambitionen att låneskulden amorteras i takt med avskrivningarna på de belånade fastigheterna, över tid cirka 70 miljoner kronor per år. Extra amorteringar sker om likviditeten tillåter det.

Utlåning och borgensåtagande för andra juridiska personer

Region Örebro län har tidigare lämnat långfristig lån till dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB på 182 miljoner kronor. Regionfullmäktige har beslutat att de aktier som ägs av

Region Örebro läns förvaltning AB ska överlåtas till regionen. I utbyte mot aktierna kommer den långfristiga skulden att kvittas. Därutöver lämnas ett lån till Svenskt Ambulansflyg på 19 miljoner kronor och till Arkiv Centrum Örebro län på 0,4 miljoner kronor.

Borgensåtagandena för andra juridiska personer framgår av tabellen nedan:

Belopp i mnkr	Beviljad borgensram	Utnyttjad borgensram
Länsgården AB	2 719	1 700
Stiftelsen Örebro läns museum	15	15
Örebro läns flygplats AB	113	75
Stiftelsen Activa	4	2
Svealandstrafiken AB	1 100	237
Transitio AB	646	456
Summa	4 597	2 485

Kreditlimiter för hel- eller delägda bolag år 2027:

	(mnkr)
Scantec AB	5
Länsgården Fastigheter AB	10
Region Örebro läns förvaltnings AB (gäller till dess bolaget är avvecklat)	5

Förutsättning för beviljande av kredit är att bolagen ingår i regionens koncernkontosystem. Fullmäktige i Region Örebro län och i Kumla kommun har i februari 2025 beslutat att avveckla verksamheten i Scantec AB. Kreditlimiten om 5 miljoner ligger dock kvar 2027 då vissa åtaganden i bolaget kan finnas kvar även under 2027.

Region Örebro län debiterar en borgensavgift i de fall borgen för lån lämnas till hel- eller delägt bolag som bedriver verksamhet på en konkurrensutsatt marknad. Borgensavgifter gäller från år 2027 enligt följande:

Länsgården Fastigheter AB	0,40%
Örebro läns flygplats AB*	0,35%
Svealandstrafiken AB**	0,40%
Scantec AB	0,40%

*) samordnad med Örebro kommun

***) samordnad med Region Västmanland

Pensionsmedelsportfölj

Region Örebro län har sedan år 2008, med undantag för återlån under åren 2017–2020, gjort placeringar i pensionsmedelsportföljen motsvarande förändringen av pensionsskulden i balansräkningen respektive år. Ambitionen är att placeringarnas storlek ska följa förändringen i

pensionsavsättningen respektive år. År 2027 är skuldförändringen låg, 38 miljoner kronor och innebär därför att placeringar i portföljen sker med endast 38 miljoner kronor. Skuldförändringarna följande år uppgår till 287 respektive 410 miljoner kronor och medför större placeringar.

Årliga avsättningar sker så länge värdet på pensionsportföljen är lägre än pensionsavsättningen (pensionsskulden i balansräkningen). Återinvesteringar av avkastning sker till dess pensionsportföljens värde motsvarar 120 procent av pensionsavsättningen. Därefter kan eventuell årlig värdeökning i portföljen finansiera amorteringar eller investeringar.

Realiseringar av värdeökningar budgeteras årligen med lika stora belopp som den finansiella kostnaden för pensionsskulden. Extra realiseringar kan ske under förutsättning att:

- De ackumulerade finansiella kostnaderna för pensionsskulden sedan 2008 överstiger den realiserade intäktssumman.
- Övervärdet i portföljen, det vill säga skillnaden mellan investerat kapital och marknadsvärde, överstiger 10 procent av portföljens värde.

“Extra” realiseringar av finansiella tillgångar kan därför endast ske om den orealiserade ackumulerade värdeökningen tillåter det (överstiger 10 procent av portföljens värde) samtidigt som de finansiella kostnaderna för pensionsskulden sedan 2008 överstiger ackumulerad realiserad intäkt. Om dessa förutsättningar är uppfyllda kan en ytterligare realisering av övervärde beslutas av regionstyrelsen.

Regelverket ovan omfattar dock inte situationer där realiseringar måste ske av skäl som framgår av finanspolicyn, till exempel situationer där tillgångar måste rebalanseras, om ett helt innehav i en fond måste säljas för att förvaltningen i fonden inte uppfyller regionens finanspolicy med mera.

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys är ett sätt att visa hur olika förändringar i Region Örebro läns omvärld påverkar organisationen finansiellt och kan utgöra ett underlag till bedömningar och beslut. I nedanstående tabell redovisas hur ett antal händelser påverkar Region Örebro läns ekonomi:

Känslighetsanalys	Kostnader/intäkter (mnkr)
Löneförändring 1 procent	± 81
Förändring av övriga driftskostnader 1 procent	± 66
Förändring av skatteunderlaget med 1 procent	± 93
10 öre förändrad utdebitering	± 85

4.12.3 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatreserv

I och med beslutet om verksamhetsplan med budget beslutar regionfullmäktige om följande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell, god hushållning.

Grundtanken med god ekonomisk hushållning i Region Örebro län är att varje generation av länets invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och drar nytta av samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. Det medför att god ekonomisk hushållning idag är en förutsättning för att också i framtiden bedriva och utveckla en bra verksamhet för länets invånare.

En långsiktig stark ekonomi omfattar att ha reserver som klarar anpassningar från högkonjunktur till lågkonjunktur utan drastiska åtgärder. Det krävs därför mer än nollresultat för att finansiera verksamheterna över tid. Under de kommande åren ska utvecklingen av Region Örebro läns resultat, tillgångar och skulder resultera i att soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) som uppgick till -5 procent i bokslutet 2025 uppgår till +15 procent senast 2040.

Region Örebro läns intäkter i form av skatter och statsbidrag utgör den ekonomiska ramen för omfattningen på den verksamhet som regionen kan erbjuda till länets invånare. Därför är det av största vikt att respektive verksamhets omfattning anpassas efter de ekonomiska ramarna och redovisar ett resultat varje år som är noll eller större. Den ekonomiska styrningen av verksamhetens omfattning innebär även att varje verksamhet ska ta hänsyn till, och inom befintlig ram, finansiera förändrade avskrivningskostnader till följd av beslutade investeringar.

Region Örebro län ska använda tillgängliga resurser på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Det innebär att verksamhet bedrivs på rätt sätt, med rätt insatta resurser och vid rätt tidpunkt. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i regionens regi eller av privata entreprenörer.

För att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning ska huvuddelen av finansiella och verksamhetsmässiga mål vara uppfyllda. Vid bedömningen om kraven på god ekonomisk hushållning har uppfyllts ska årets resursutnyttjande ställas mot verksamheternas övergripande måluppfyllelse.

Riktlinjer för resultatreserv

Möjligheten att avsätta medel till en resultatutjämningsreserv (RUR) har upphört. De som har en RUR kan nyttja den till utgången av år 2033. Region Örebro län beslutade om riktlinjer för RUR i verksamhetsplanen med budget för år 2024.

Riksdagen har i stället beslutat att kommuner och regioner under vissa förutsättningar kan avsätta medel i en resultatreserv (RER). Resultatreserven ska ge möjlighet för kommuner och regioner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, att bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna utnyttja reserven i sämre tider.

Följande riktlinjer för resultatreserv gäller för Region Örebro län:

Reservering till RER:

- Reservering till RER får göras med ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning om det egna kapitalet är positivt.

- Om det egna kapitalet är negativt, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när reservering får ske i stället uppgå till 2 procent.
- RER får uppgå till högst 5 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
- Det är regionfullmäktige som i samband med att årsredovisningen behandlas beslutar om reservering till RER.

Regionfullmäktige kan besluta om att disponera medel ur RER om regionfullmäktige bedömer att reserven helt eller delvis behövs för att ett visst år bidra till att klara balans i ekonomin. Det kan exempelvis vara aktuellt i en konjunkturedgång, när det reala skattunderlaget är lågt eller vid andra omständigheter som påverkar de ekonomiska förutsättningarna negativt. Om medel från RER planeras att användas ska det aviseras inom ramen för den normala planerings-/uppföljningsprocessen. Slutligt beslut fattas av regionfullmäktige i samband med årsredovisningen.

4.12.4 Målsättning

Målsättning nr 10:

En långsiktig stark och hållbar ekonomi med finansiell god hushållning.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Soliditeten förbättras till år 2040 (Senast kända värde är bokslut för 2025).	-5%	Förbättring med 1,5 %-enheter	15 %
2. Regionstyrelsens och nämndernas sammanlagda resultat ska vara positivt. (Senast kända värde är prognos för 2026).	0 mnkr	>0 mnkr	>0 mnkr
3. Den genomsnittliga avkastningen från pensionsmedelsportföljen ska för de senaste tre åren uppgå till minst 5 procent.	6,7% (2023–2025)	>5 % (2025–2027)	>5%

1. Soliditetsutvecklingen avgörs av årets resultat, investeringsnivå, egen finansieringsgrad av investeringar, utveckling av skulder och fordringar, förråd med flera poster. Senast kända värde hämtas från bokslut 2025. För att klara positiv soliditet 2040 behöver soliditeten förbättras med 1,5 procentenheter per år.

2. Senast kända värde utgörs av prognostiserat utfall för helåret 2026.

3. Senast kända värde utgörs av genomsnittlig avkastning under åren 2023–2025.

5. Finansiella rapporter

5.1 Budget 2027 samt plan 2028–2029

5.1.1 Resultatbudget

RESULTAT mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Budgetramar till nämnderna		-12 195		-12 726	-13 107	-13 526
Löne- och prisjustering		-378		-381	-418	-540
Särskilda prioriteringar		-7		-354	-254	-154
Ramar justerade		-12 579		-13 461	-13 779	-14 219
Omställningsreserv för demografiska utmaningar		-100		-4	-4	-4
Reserv för robustethöjande åtgärder		-50		-29	-29	-29
Reserv för framtida kostnader och investeringar				-56	-155	-155
Regionstyrelsens verksamhetskostnad		-208		-165	-155	-146
Regionstyrelsens planeringsreserv, årets		-50		-60	-70	-80
Regionstyrelsens planeringsreserv, föreg år		-33		-40	-100	-170
Verksamhetens nettokostnader	-12 380	-13 021	-13 064	-13 814	-14 291	-14 802
Skatteintäkter	9 647	10 101	9 927	10 396	10 822	11 244
Skattesänkning				-212	-212	-212
Generella statsbidrag och utjämning	3 665	3 635	3 729	3 778	3 819	3 866
Verksamhetens resultat	931	715	593	150	139	96
Finansiella intäkter	318	379	313	417	446	477
Finansiella kostnader	-570	-225	-269	-188	-369	-437
Finansnetto	-252	154	43	229	77	40
Årets resultat	679	869	636	379	216	136
Balanskravsjusteringar	65	-205	-36	-279	-116	-36
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	744	664	600	100	100	100

5.1.2 Driftbudget per nämnd

	Aktuell ram 2026*	Justeringar inför 2027	Löne- o pris- uppräkning	Särskilda prioriteringar	Ramar till nämnderna 2027
DRIFTREDOVISNING, mnkr					
Budgetramar till nämnderna					
Regionfullmäktige	-19,3		-0,6		-19,9
Regionstyrelsen	-2 999,6	-31,5	-90,9	-8,5	-3 130,5
varav					
- Regionstyrelsen, regionkansliet o uppdrag	-368,1		-11,0	-2,0	-381,1
- Hälsovalsenheten	-2 350,3	-25,5	-71,3	-2,5	-2 449,5
- Tandvårdsenheten	-281,2	-6,0	-8,6	-4,0	-299,9
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-8 518,8	-25,7	-255,9	-300,0	-9 100,4
Folktandvårdsnämnd	0,0		0,0		0,0
Servicekommitté	-0,5	-7,0	0,0		-7,5
Kollektivtrafiknämnd	-848,0		-25,4	-30,0	-903,5
Regional tillväxtnämnd	-151,3		-4,5	-2,0	-157,9
Kulturnämnd	-124,3		-3,7	-13,0	-141,1
Gem nämnd för företagsh.o tolk	0,0		0,0		0,0
Föregående års planeringsreserv	-32,8	-6,8			-39,6
Summa budgetramar till nämnderna	-12 694,7	-71,0	-381,1	-353,5	-13 500,3
- Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-208,4				-165,2
- Omställningsreserv för demografiska utmaningar	-43,7	40,2			-3,5
- Reserv för robustethöjande åtgärder	-50,0	21,5			-28,5
- Reserv för framtida kostnader o investeringar					-56,0
- Regionstyrelsens planeringsreserv	-42,1				-60,0
Verksamhetens nettokostnader	-13 038,9				-13 813,5
Regionstyrelsens finansförvaltning	13 907,9				14 192,4
Årets resultat	869,0				378,9

*) per maj 2026

5.1.3 Balansbudget

BALANSRÄKNING (mnkr)	Utfall 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	13	32	12	13	13	13
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7 496	7 938	7 746	8 000	8 080	8 080
Maskiner och inventarier	1 238	1 428	1 268	1 282	1 282	1 282
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	195	191	195	195	195	195
Summa anläggningstillgångar	8 942	9 589	9 221	9 490	9 570	9 570
Omsättningstillgångar						
Förråd	145	125	153	160	168	177
Fordringar	1 398	1 630	1 400	1 400	1 400	1 400
Kortfristiga placeringar pensionsmedelsportfölj	7 482	7 812	7 832	8 228	8 906	9 707
Kassa/bank o kortfr placeringar likv portfölj	236	-259	295	134	67	-1
Summa omsättningstillgångar	9 261	9 307	9 680	9 923	10 541	11 282
SUMMA TILLGÅNGAR	18 203	18 896	18 901	19 413	20 111	20 852
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Ingående eget kapital	3 145	2 716	3 824	4 458	4 893	5 264
Årets resultat	679	869	634	379	216	136
Reserv för framtida kostnader och investeringar				56	155	155
Summa eget kapital	3 824	3 585	4 458	4 893	5 264	5 555
Avsättningar						
Avsättning för pensioner inkl löneskatt	8 512	8 614	8 606	8 644	8 930	9 340
Summa avsättningar	8 512	8 614	8 606	8 644	8 930	9 340
Skulder						
Långfristiga skulder	1 855	2 584	1 535	1 515	1 495	1 475
Långfristiga skulder avs finansiell leasing	1 016	1 279	1 016	1 076	1 136	1 196
Kortfristiga skulder	2 996	2 835	3 286	3 286	3 286	3 286
Summa skulder	5 867	6 698	5 837	5 877	5 917	5 957
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	18 203	18 896	18 901	19 413	20 111	20 852

5.1.4 Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDE	Utfall 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	679	869	636	379	216	136
Justering för av- och nedskrivningar	610	602	610	623	623	623
Justering för gjorda avsättningar	416	84	103	38	287	410
Justering för övr ej likv.påverkande poster	-52	0		56	155	155
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	1 653	1 555	1 348	1 095	1 281	1 324
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-197	0	-2	0	0	0
Ökning/minskning förråd och lager	-8	0	-8	-8	-8	-8
Ökning/minskning kortfristiga skulder	272	0	290	0	0	0
Justering ej likvidpåverkande poster						
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 720	1 555	1 629	1 088	1 273	1 316
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-1		-1	0	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-703	-791	-919	-831	-643	-563
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, ext hyresgäst	-46	-23		0	0	0
Försäljn/utrangering materiella anläggningstillgångar	25	0		0	0	0
Investeringar i finansiella tillgångar (årets placeringar)		-200	-200	-38	-287	-410
Realis avkastning på pensionsmedelsportf, återinvesteras		-157	-150	-80	-274	-355
Justering ej likvidpåverkande poster	-3	-205	-1	-279	-116	-36
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-727	-1 378	-1 270	-1 229	-1 320	-1 364
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Amortering långfristiga skulder	-521	-322	-320	-20	-20	-20
Nyupptagna långfristiga skulder		0		0	0	0
Nyupptagna långfristiga skulder, externa hyresgäster		23		0	0	0
Förändring långfristiga fordringar	1	0		0	0	0
Omplacering mellan kortfristiga lån och långfristiga lån mm	-300	0		0	0	0
Erhållna offentliga investeringsbidrag	11					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-809	-299	-320	-20	-20	-20
ÅRETS KASSAFLÖDE (exkl förändr pensionsmedel i budget)	184	-121	39	-161	-67	-68

5.2 Investeringsbudget

5.2.1 Övergripande förutsättningar

Respektive nämnd som gör en investering ska rymma ökade driftkostnader till följd av investeringar inom den befintliga ramen. Investeringsbudgeten anger ramar för respektive investeringsgrupp och nämnd som kommer att bära kostnaden för investeringen. Fastighetsinvesteringar över 10 miljoner kronor och som innebär en ny eller utökad verksamhet ingår i regionfullmäktiges beslut. Även medicintekniska investeringar som innebär en ny verksamhet beslutas av regionfullmäktige. Utifrån regionfullmäktiges angivna ramar ska respektive nämnds verksamhetsplan med budget specificera investeringsramen.

Servicekommittén har övergripande ansvar för att genomföra av regionfullmäktige beslutade fastighetsinvesteringar om inget annat har beslutats. Servicekommittén ansvarar för beslutsprocess för fastighetsinvesteringar samt har rätt att överföra investeringsmedel mellan beslutade investeringsobjekt om utrymme finns i andra objekt. Om en sådan justering av investeringsbudgeten leder till ökade driftkostnader ska justeringen först godkännas av berörd nämnd.

5.2.2 Överföring av investeringsmedel mellan åren

Efter avslutat verksamhetsår sammanställs de investeringar som har beslutats men ännu inte verkställts. För fastigheter och medicinteknisk utrustning ska de investeringar som beslutats för mer än tre år sedan, men ännu inte verkställts tas bort och för övriga investeringar ska beslut som inte verkställts inom ett år i normalfallet tas bort. Återstående investeringar som ska föras över till nästa år tas upp till beslut av regionfullmäktige i samband med behandling av årsredovisningen.

Investeringsramen för år 2026 är 815 miljoner kronor. Tillsammans med överföringar av beslut från tidigare år blir investeringsbudgeten totalt 1 606 miljoner kronor. Prognosen för genomförda investeringar år 2026 är per april 919 miljoner kronor. Mellanskillnaden 687 miljoner kronor kan därför bli föremål för bedömning om det är investeringsbeslut som ska strykas eller föras över till 2027 års budget.

5.2.3 Investeringsramar 2027

Nämnd (mnkr)	Immateriella	Fastigheter	MT	IT	Övr invest	Totalt
Regionstyrelsen						0,0
Hälso och sjukvårdsnämnden	1,0		140,6		41,2	182,8
Folktandvårdsnämnden			9,4		5,0	14,4
Servicekommittén		544,3		73,9	10,6	628,8
Kollektivtrafiknämnden					4,7	4,7
Regional tillväxtnämnd					1,4	1,4
SUMMA	1,0	544,3	150,0	73,9	62,9	832,0

Ramar för investeringar som sedan specificeras och beslutas i nämnderna uppgår enligt ovan tabell till totalt 832 miljoner kronor. Därutöver budgeteras 60 miljoner kronor under regionstyrelsen för investeringar i finansiell leasing. Detta avser tecknandet av nya lokalhyresavtal av betydande storlek

och löptid. Dessa redovisas som hyreskostnader i nämndernas resultat. Vid delår- och helårsrapportering tas de upp som anläggningstillgångar och motsvarande skuld i balansräkningen för att likställa dem med att regionen har lokaler i egna fastigheter.

5.2.4 Fastigheter

Ramen för fastighetsinvesteringar för år 2027 uppgår till 544 miljoner kronor. I den ingår en pott för förstudier och planering samt projektering av nya fastighetsinvesteringar om totalt 15 miljoner kronor. Fördelning av fastighetsinvesteringar per nämnd som kommer hyra lokalerna framgår nedan.

Fastighetsinvesteringarna avser	mnkr
Hälso och sjukvårdsnämnden	183
Folktandvårdsnämnden	3
Regional tillväxtnämnd	2
Servicenämnden, egna verks	3
Servicenämnden, robusthet, lagkrav, energi	157
Servicenämnden, reinvesteringar	182
Pott förstudier, projektering mm	15
SUMMA	544

Beskrivning av nyinvesteringar över 10 miljoner kronor i fastigheter

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Objekt: Nya vårdmiljöer

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att säkerställa att nödvändiga lokalbehov identifieras och servicenämnden för att fastighetsbeståndet motsvarar identifierade behov. Arbetet med fastighets- och lokalförsörjningsplaner har synliggjort behovet av att utveckla Region Örebro läns lokaler med god framförhållning. En del av regionens befintliga sjukhuslokaler är inte längre ändamålsenliga eller tillräckliga och behöver förnyas. Universitetssjukhuset Örebro har ett stort behov av ändamålsenliga lokaler för akut- och högteknologisk verksamhet samt psykiatrisk vård.

Det är ett tidskrävande och långsiktigt arbete att tillskapa nya- eller ombyggda lokaler. Om vårdverksamheten behöver nya lokaler om 10 år måste planeringsarbetet börja nu. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har tillsammans med Regionservice startat en förstudie för Region Örebro läns sjukhus med namnet "Nya vårdmiljöer". Förstudien försöker beskriva ett framtida arbetssätt med hjälp av historisk utveckling och nuvarande data och framtidsprognoser. Förstudien blir ett beställningsunderlag med kravställning på de framtida lokalerna.

Syfte och ambition

Nya vårdmiljöer strävar efter att skapa en god och säker vårdmiljö som:

- Främjar högsta möjliga kvalitet för patientvård och patientsäkerhet.
- Erbjuder en trygg miljö för patienter som behöver nära och personcentrerad vård.
- Möjliggör vård med stöd av den senaste teknologin och nya vårdmetoder.

En god arbetsmiljö som:

- Stödjer effektiva arbetssätt och underlättar vårdpersonalens arbete.

En robust och hållbar vårdmiljö som:

- Bibehåller en trygg miljö för både patienter och personal under varierande yttre påverkan.

Förslag på lokalförändringar

Förstudien har identifierat befintliga lokaler på Universitetssjukhuset Örebro som inte är ändamålsenliga eller tillräckliga för nuvarande och kommande verksamhet. En del byggnader kommer att behöva byggas om och nya byggnader kommer att behöva uppföras.

Nya lokalytor kommer krävas för följande behov

- Vårdkrävande och akut verksamhet med bland annat operation, akutmottagning, intensivvård inklusive neonatalvård och helikopterlandningsplats.
- Psykiatriska vårdavdelningar, mottagningar och akutmottagning.

Möjliga placeringar för nya lokalytor är bland annat parkeringsplatserna på Universitetssjukhuset Örebro närmast stadskärnan samt parkeringen mellan H-huset och Campus Universitetssjukhuset Örebro. För att kunna nyttja dessa tomter för nybyggnation pågår även planering för att ersätta parkeringsplatserna i området runt Universitetssjukhuset Örebro.

I uppdraget ingår att också planera för alternativ användning samt eventuella anpassningsinvesteringar, kostnader för rivning eller andra kostnader.

Tidplan

En rimlig bedömning är att 10 år efter att beslut om att starta planering med påföljande beslut om genomförande, kan nödvändiga lokalytor på USÖ-området stå färdiga. Efter att verksamhet flyttat in i nya lokalytor kan renoveringen av befintliga byggnader beräknas ta mellan 2–5 år. För Hälso- och sjukvårdsförvaltningen kommer hyreskostnaderna att öka när nybyggnation och renoveringarna genomförts.

Investeringsutgift

Enligt Region Örebro läns modell om att ta fram investeringsutgift för byggnation och utrustning först efter att en planering genomförts, finns det ännu ingen beräknad investeringskalkyl för hela programmet.

Investeringsutgift: 4,0 mnkr år 2025, 13,0 mnkr år 2026, 25 mnkr år 2027. Uppgifter för kommande år finns ännu inte.

Objekt: Karlskoga, Ambulansstation

Ambulansstationen på Karlskoga lasarett har brister och är underdimensionerad i förhållande till dagens verksamhet. Det finns stora brister i arbetsmiljö vad gäller bullerstörningar. Förutsättningarna brister vad gäller hantering av kläder, tvätt av fordon, skötsel av material, utbildningsmöjligheter, omklädning och duschmöjligheter för personal med mera. Vidare är utryckningsväg för cyklister och fotgängare riskfylld. Det saknas även parkeringsgarage för alla bilar placerade i Karlskoga.

Investeringsutgift: Totalt 88,0 mnkr varav 15,0 mnkr år 2026, 41,0 mnkr år 2027 och 32,0 mnkr år 2028.

Objekt: USÖ F-huset, Core-facility

I omställningen till precisionsmedicin, datadriven forskning och diagnostik på lokal och nationell nivå, anpassas bland annat behandlingar utifrån individens genetiska förutsättningar. Det bidrar till ett behov av en gemensam facilitet (sk Core facility) för avancerad genetisk analys i samverkan mellan Region Örebro län och Örebro universitet. Genom att samla kliniskt verksam personal, forskare och teknik på en plats skapas bättre möjligheter att snabbt införa nya metoder som stärker både hälso- och sjukvården och den akademiska forskningen. Passande lokaler för den nya verksamheten har identifierats i tomställda ytor i F-huset på USÖ. Dessa ytor har inte använts sedan laboratoriemedicin flyttade sin verksamhet till M-huset med anledning av behovet av samlokalisering.

Investeringsutgift: Totalt 42,1 mnkr varav 30,0 mnkr år 2026 och 12,1 mnkr år 2027.

Objekt: Karlskoga lasarett, Utbyte fastighetsnät

Uppgradering av fastighetsnät på Karlskoga lasarett då nuvarande nätverk inte uppfyller dagens kapacitetskrav. Om inte utbyte sker är det en stor risk att den medicinsktekniska utrustningen inte kan fungera korrekt, vilket i sin tur kan få stora konsekvenser.

Investeringsutgift: Totalt 28,0 mnkr varav 8,0 redan beviljat, 6,0 mnkr år 2027, 6,0 mnkr år 2028, 6,0 mnkr år 2029 och 2,0 mnkr år 2030.

Objekt: USÖ O-huset, Angiolab T2 och T4

Fastighetsinvestering i samband med MT-investering

Investeringsutgift: Totalt 27,0 mnkr varav 10,0 mnkr år 2025, 10,0 mnkr år 2026 och 7 mnkr år 2027.

Objekt: Karlskoga lasarett, Ombyggnation Lab

Lokalernas utformning är inte anpassade utifrån dagens behov och krav. I samband med ombyggnationen åtgärdas arbetsmiljöbrister vad gäller ljudmiljö. Inga åtgärder är gjorda i lokalen sedan 1974.

Investeringsutgift: Totalt 20,1 mnkr varav 15,3 mnkr år 2026 och 4,8 mnkr år 2027.

Objekt: Rättspsykiatri, nya lokaler

Rättspsykiatrisk vård är psykiatrisk tvångsvård för personer som begått brott under påverkan av allvarlig psykisk störning, och vården kan pågå under flera år. Idag bedrivs denna verksamhet på två platser med totalt 43 vårdplatser. En av lokalerna kräver så omfattande renovering att verksamheten inte kan vara kvar och lokalerna uppfyller inte verksamhetens behov. Samtidigt ökar antalet patienter nationellt och beläggningen är mycket hög, vilket ställer krav på fler platser och moderna lokaler med hög säkerhet, säkra flöden och möjlighet till utevistelse. En samlokalisering bedöms ge effektivare arbetsflöden och bättre förutsättningar för vården. Investeringen 2027 avser fortsatt projektering och eventuellt markköp för att möjliggöra nybyggnation som uppfyller dessa krav och långsiktiga behov. Investeringsutgift: Totalt 600,0 mnkr varav 12,0 mnkr år 2027. Regionfastigheter kan i dagsläget inte dela upp beloppet på åren efter 2027.

Objekt: USÖ, O-huset vån 3 o 4 ombyggnation kopplat till pendlar och belysning

O-huset byggdes 1996. I dessa lokaler finns O-husets postoperativa och dagkirurgiska verksamhet.

Flera belysningsarmaturer fungerar inte längre då det inte finns lysrör som passar att köpa. Mediapendlarna behöver också bytas ut då det inte längre finns reservdelar att köpa. I samband med dessa anpassningar ska även den vårdnära administrativa delen, som behöver anpassas till ett digitaliserat arbetssätt, ses över (höj- och sänkbara administrativa platser).

Investeringsutgift: 25,5 mnkr år 2027

Objekt: Lindesbergs lasarett, Utbyte fastighetsnät

Uppgradering av fastighetsnät på Lindesbergs lasarett då nuvarande nätverk inte uppfyller dagens kapacitetskrav. Om inte utbyte sker är det en stor risk att den medicinsktekniska utrustningen inte kan fungera korrekt, vilket i sin tur kan få stora konsekvenser.

Investeringsutgift: Totalt 20,7 mnkr varav 2,1 mnkr år 2027, 6,2 mnkr år 2028, 8,3 mnkr år 2029 och 4,1 mnkr år 2030.

Servicenämnden, reinvesteringar

Objekt: Reinvesteringar, pott

Återinvesteringar i Region Örebro läns fastigheter för att tillhandahålla väl underhållna lokaler och bibehålla fastigheternas värde. Detta skapar också en god arbetsmiljö och att byta ut byggnadskomponenter i rätt tid minskar risken för haverier. Samtliga byggnadsdelar ingår i budgeten såsom ventilation, ytskikt, tak, fönster med mera. Potten uppgår till 76 mnkr 2027.

Objekt: Kävesta folkhögskola ny värmeanläggning

Kävesta folkhögskola värms upp via ett äldre värmesystem som är tekniskt uttjänt. Investeringen innebär att byta uppvärmningssystem från att idag förbränna pellets eller olja till att i stället skapa en bergvärmearläggning. Resultatet kommer bli ett driftsäkrare system med lägre energiförbrukning.

Totalt 12 mnkr 2027.

Objekt: USÖ och Karlskoga lasarett Nätstationer

Regionservice, fastigheter genomför omfattande åtgärder kring elförsörjningen på länets tre sjukhus. Detta för att säkerställa driftsäker, robust och redundant strömförsörjning. Totalt USÖ 243 mnkr, varav 65 mnkr 2027 och Karlskoga lasarett totalt 63 mnkr varav 14 mnkr 2027.

Objekt: Hissar, länet

I Region Örebro läns fastigheter finns hissar som hanteras enligt en upprättad plan där renovering, utbyte av delar och hela utbyten sker för att minimera risken för haverier. 15 mnkr för 2027.

Servicenämnden, robusthet, lagkrav och energi

Objekt: Energieffektiviseringar, pott

Investeringarna genomförs för att uppnå Region Örebro läns mål gällande energi och co2-besparingar. Investeringarna innebär också en lägre energiförbrukning vilket både är ekonomiskt och hållbarhetsmässigt gynnsamt. Potten uppgår till 10 mnkr 2027.

Objekt: Brandskyddsåtgärder, länet

Brandskyddsåtgärder genomförs för att uppnå ett fullgott brandskydd på länets fastigheter med brandcellsindelningar, sprinklerinstallationer, brandlarm med mera. Potten uppgår till 19,5 mnkr 2027.

Objekt: Reservkraft utökning USÖ-området

Reservkraften på USÖ-området förstärks för att skapa en hög redundans på sjukhuset elförsörjning. Totalt 211 mnkr varav 100 mnkr 2027 och 111 mnkr 2028.

Objekt: Redundant gasförsörjningssystem USÖ

För att öka robustheten på gasförsörjningssystemet behöver det utökas och förstärkas med redundans. Detta för att öka patientsäkerheten vid både planerade och oplanerade avbrott på det ordinarie nätet. 10 mnkr 2027.

Objekt: Säkerhetsanpassning teknikutrymmen

Regionservice, fastigheter genomför åtgärder för att öka säkerheten vid Region Örebro läns fastigheter. Totalt 12,5 mnkr varav 2,5 mnkr 2027.

Objekt: RS fbg Länet, Utbyte T8-lysrör, lagkrav

På grund av nya lagkrav finns inte längre lysrör av äldre modell att tillgå. Därför måste stor del av Region Örebro läns belysningsarmaturer bytas ut till nyare LED-belysning. Projektet innebär även minskad energianvändning, vilket ger positiva effekter på ekonomi och miljö. 15 mnkr för 2027.

5.2.5 MT-investeringar

För MT-investeringar budgeteras en ram om 150 miljoner kronor för år 2027, varav 8 miljoner kronor finansieras via ALF-medel. Inga planerade nyinvesteringar över 2,5 miljoner kronor planeras för 2027. Investeringarna sker inom hälso- och sjukvårdsnämnden och folktandvårdsnämnden.

5.2.6 It-investeringar

Investeringsramen för IT-utrustning år 2027 uppgår till 74 miljoner kronor. Investeringarna sker inom servicenämnden. Det är fortsatt ett stort behov av investeringar för att klara både driftsäkerhet och IT/informationssäkerhet framåt.

5.2.7 Övriga investeringar

Totala investeringsramen för övriga investeringar sätts till 64 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor finansieras via ALF-medel. Fördelning per nämnd framgår av tabell ovan.

6. Regionstyrelsen och nämndernas ansvar

Regionstyrelsen och nämnderna ansvarar för att inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för Region Örebro län genomförs för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt. Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska också tas tillvara. Regionstyrelsen och nämnderna får uppdrag som innebär att Region Örebro läns verksamheter ska bidra med nytta för invånare och samhälle.

Nedanstående redovisar målsättningar och uppdrag som regionstyrelsen och respektive nämnd ansvarar för. Uppdragen kan vara både årliga och fleråriga. Regionstyrelsen och nämnderna har därmed även en återrapporteringskyldighet för dessa frågor. Det finns också målsättningar och uppdrag som är gemensamma för regionstyrelsen och samtliga nämnder.

Gemensamma målsättningar och uppdrag för Region Örebro län finns inom:

- Ekonomi
- Kompetensförsörjning
- Forskning och utbildning
- Digitala lösningar
- Hållbar utveckling
- Beredskap och säkerhet
- Motverka välfärdsbrottslighet

Nedan beskrivs också kortfattat regionstyrelsens och nämndernas ansvar enligt Bestämmelser för politiska organ inom Region Örebro län. För regionstyrelsen och samtliga nämnder gäller också att ansvara för att ha ett tydligt invånar-, aktör- och besökarperspektiv samt att ta egna initiativ och samordna insatser som bidrar till en hållbar regional tillväxt inom nämndens ansvarsområde. Vidare finns också ansvar att verka för samarbete med andra aktörer/myndigheter för att stärka invånarnas hälsa och välfärd.

6.1 Regionstyrelsen

Regionstyrelsen är Region Örebro läns högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för regionens utveckling. Regionstyrelsen är också nämnd för regionkansliet och delar av förvaltning Regional utveckling och Regionservice.

Regionstyrelsen ansvarar för att tillgodose invånarnas behov av hälso- och sjukvård avseende den verksamhet som bedrivs inom ramen för lagen om valfrihetssystem och fattar beslut om upphandling av vård från externa vårdgivare som är av större omfattning eller av principiell karaktär.

Regionstyrelsen ansvarar för att tillgodose invånarnas behov av tandvård avseende regionens tandvårdsstöd för vuxna och tandvård för barn och unga. Regionstyrelsen har ansvar för att leda och utveckla arbetet för god och jämlik hälsa i befolkningen genom utvecklingen av samverkan inom och mellan aktörer i länet, samt samordning och stöd i länets gemensamma folkhälsoarbete.

Regionstyrelsen har även ett övergripande ansvar för regionens hållbarhetsarbete och att ansvara för säkerhetsfrågor samt katastrof och beredskapsplanering. Regionstyrelsen har ett övergripande och samordnat ansvar för de regionala utvecklingsfrågorna och ett ansvar för den regionala utvecklingsstrategin och uppföljningen av denna, att bereda och besluta i frågor som berör infrastruktur för transporter och kommunikation samt samhällsplanering och att ansvara för Region Örebro läns arbete inom regional samhällsplanering. Regionstyrelsen ska samordna strategiska frågor inom digitalisering utifrån ett invånare- och samhällsperspektiv. Regionstyrelsen ansvarar tillsammans med Länsstyrelsen Örebro län för länets Energi- och klimatråd. Regionstyrelsen är också anställningsmyndighet för samtliga anställda i Region Örebro län, vilket innebär att regionstyrelsen har ett övergripande arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar.

Målsättning nr 1:

Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 1. Att begära in årsredovisningar av privata vårdcentraler i enlighet med Krav- och kvalitetsboken i syfte att genomföra ekonomisk granskning.
- Nr 2. Att utifrån Krav- och kvalitetsboken redovisa kvalitetsindikatorer som speglar medicinsk kvalitet utifrån primärvårdens breda uppdrag.

Målsättning nr 2:

Tandvården är god, säker och jämlik.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 3. Att utifrån regionstyrelsens ansvar för barn och ungas tandvård i länet följa upp andel barn och unga som uppvisar kariesskador.
- Nr 4. Att följa upp väntetider till tandreglering för barn och unga efter införande av vårdval enligt LOV (lagen om valfrihet).

Målsättning nr 5:

Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 5. Att följa upp den regionala utvecklingsstrategin och därmed säkerställa och få information kring hur det regionala utvecklingsarbetet fortskrider i länet.
- Nr 6. Att tillsammans med länets aktörer revidera den Regional utvecklingsstrategin.
- Nr 7. Att förbättra och bredda Region Örebro läns arbete som samordnande samverkanspart inom ramen för överenskommelser om samverkan kring god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2024–2029 tecknade mellan Region Örebro län, länets kommuner, Örebro läns bildningsförbund, och RF-SISU Örebro län.
- Nr 8. Att främja och stärka insatserna för en god, jämlik och jämställd hälsa i befolkningen.
- Nr 9. Att följa och komma med förslag för att stärka folkhälsan bland barn och unga.

- Nr 10. Att minska länets klimatavtryck genom att arbeta för ett resurseffektivare och mer cirkulärt samhälle.
- Nr 11. Att stärka utvecklingen av länets transportinfrastruktur och attraktiva miljöer för invånare och näringsliv i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin.
- Nr 12. Att arbeta för en fortsatt utbyggnad av digital infrastruktur för uppkoppling i hela länet.
- Nr 13. Att förbättra möjligheterna att använda Region Örebro läns verksamheter som testbädd i syfte att utveckla och testa innovativa och hållbara lösningar för ökad effektivitet och nya affärlösningar.
- Nr 14. Att fortsätta stärka länets innovationsarbete genom Region Örebro Innovation AB.

6.2 Hälsa- och sjukvårdsnämnd

Hälsa- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att tillgodose invånarnas behov av hälsa- och sjukvård. Till uppdraget ingår även att ge stöd och rådgivning till vissa funktionshindrade. Nämnden är vårdgivare inom somatisk specialistsjukvård, den av Region Örebro län bedrivna primärvården, psykiatri, habilitering och hjälpmedel. Hälsa- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att verka för en god hälsa hos befolkningen, att invånarna erbjuds en god och evidensbaserad vård på lika villkor samt att vården ges utifrån invånarens behov. Samarbete och samverkan med kommunerna i länet krävs för att vårdkedjorna ska fungera effektivt. Nämnden ansvarar också för klinisk forskning och utbildning inom hälsa- och sjukvårdens område.

Målsättning nr 1:

Hälsa- och sjukvården är god, säker och jämlik.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 15. Att arbeta med omställning till nära vård, bland annat se över hur samverkan mellan primärvård och slutenvård kan stärkas.
- Nr 16. Att arbeta för att öka andelen elektiva ingrepp på Karlskoga och Lindesberg lasarett.
- Nr 17. Att arbeta för att öka andelen elektiva och akuta högspecialiserade ingrepp på Universitetssjukhuset Örebro.
- Nr 18. Att fortsätta utvecklingen av specialistpsykiatriska omvårdnadsteam (SPOT) i hela Region Örebro län.
- Nr 19. Att fortsätta det långsiktiga arbetet för att uppnå en läkare per 1 100 listad patient på vårdcentral.
- Nr 20. Att arbeta för att förbättra tillgängligheten till planerade operationer för länets invånare.
- Nr 21. Att fortsätta processen med målsättning att, enligt europeisk kvalitetsstandard, bli ett ackrediterat cancercentrum: Örebro Comprehensive Cancer Centre (Örebro CCC).
- Nr 22. Att säkerställa ett sammanhållet arbetssätt mellan Region Örebro län och länets kommuner för personer med skadligt bruk/beroende och psykiatrisk samsjuklighet, enligt samsjuklighetsreformens intentioner.
- Nr 23. Att bedriva ett ökat proaktivt kvalitativt patientsäkerhetsarbete utifrån den regionala handlingsplanen för ökad patientsäkerhet, i linje med Socialstyrelsens nationella handlingsplan.
- Nr 24. Att arbeta för att minska antalet vårdskador.

6.3 Folktandvårdsnämnd

Folktandvårdsnämnden är vårdgivare. Folktandvårdsnämnden ansvarar för att verka för att invånarna erbjuds en god vård på lika villkor samt att vårderna ges utifrån invånarens behov. Nämnden ansvarar också för forskning och utbildning inom folktandvårdsuppdraget. Nämnden ska teckna överenskommelse om folktandvård med regionstyrelsen.

Målsättning nr 2:

Tandvården är god, säker och jämlik.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 25. Att arbeta för att förbättra tillgängligheten till tandvård för länets invånare.
- Nr 26. Att söka nya samarbeten för munhälsofrämjande insatser för äldre och andra utsatta grupper.
- Nr 27. Att genomföra åtgärder för att i högre grad behålla personal inom Folktandvården och minska personalomsättningen.

6.4 Kollektivtrafiknämnd

Kollektivtrafiknämndens uppdrag är att utveckla en attraktiv och effektiv kollektivtrafik som bidrar till en positiv regional utveckling. Kollektivtrafiknämnden ansvarar för att vara regional kollektivtrafikmyndighet enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. Nämnden ansvarar även för Region Örebro läns trafikplanering och för att förslag till regionala trafikförsörjningsprogram utarbetas. Kollektivtrafiknämnden ansvarar också för att fullgöra Region Örebro läns uppgifter enligt lagen (1997:736) om färdtjänst och gällande avtal mellan Region Örebro län och länets kommuner om överlåtelse av sagda uppgifter enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik vad avser färdtjänstresor. Kollektivtrafiknämnden ansvarar vidare för skolskjutsverksamhet i enlighet med ingångna samverkansavtal. Kollektivtrafiknämnden får samordna den linjelagda kollektivtrafiken med skolskjutsverksamheten

Målsättning nr 4:

En hållbar och attraktiv kollektivtrafik.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 28. Att genomföra trafikförsörjningsprogrammet och undersöka möjligheterna till utbyggd trafik inom linjer med stark resandeökning och starka utbyggnadsområden och fortsätta utveckla kollektivtrafiklösningar för landsbygden.
- Nr 29. Att förbättra tillgängligheten för resenärerna genom ett jämnare flöde av resor över trafikdygnet för serviceresetrafiken och förbättra tillgängligheten till kontakter med serviceresor.
- Nr 30. Att fortsätta utvecklingen mot en effektivare skolskjutsprocess för att kunna attrahera fler kommuner att ingå samverkansavtal med Region Örebro län.
- Nr 31. Att införa rabatterade resor för skolelever under sommarlovet på samma sätt som 2026.
- Nr 32. Att besluta om möjligheten att återinföra någon eller några av de linjer som lagts ner de senaste åren.
- Nr 33. Att utveckla samarbetet med länets kommuner kopplat till resor för gymnasieelever.

6.5 Regional tillväxtnämnd

Regionala tillväxtnämnden har flera ansvarsområden för att främja en hållbar regional utveckling. Det innebär bland annat att stimulera och skapa förutsättningar för näringslivsutveckling genom innovationer, entreprenörskap och socialt företagande. Nämnden ska även verka för en minskad klimatpåverkan och ett robust energisystem. Andra ansvarsområden är regional kompetensförsörjning, turism och besöksnäring, natur och friluftsliv samt bildning. För att säkerställa en hållbar regional utveckling är en god och jämlik hälsa i befolkningen en viktig målsättning som integrerar i hela nämndens arbete. Utöver detta ansvarar nämnden för att följa upp genomförda åtgärder och deras effekter i länet samt att årligen rapportera till regeringen om det regionala utvecklingsarbetet. Dessutom fungerar nämnden som styrelse för det regionala energikontoret och folkhögskolorna

Målsättning nr 5:

Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 34. Att främja och utveckla det strategiska påverkansarbetet inom förvaltningen för Regional utveckling, både nationellt och internationellt.
- Nr 35. Att främja energi- och klimatomställning hos länets kommuner och näringslivet
- Nr 36. Att utveckla den innovationsfrämjande stödstrukturen i länet för att främja tillväxten av kunskapsintensiva och konkurrenskraftiga företag.
- Nr 37. Att utveckla och stärka insatserna för näringslivsutveckling och entreprenörskap i hela Örebro län.
- Nr 38. Att främja väl fungerande strukturer för kompetensförsörjning och livslångt lärande inom Örebro län.
- Nr 39. Att utifrån samordnande och förebyggande insatser främja att fler barn och unga klarar av sina studier.
- Nr 40. Att folkhögskolorna med sitt breda utbud verkar för att stärka länets kompetensförsörjning.

6.6 Kulturnämnd

Kulturnämnden har två huvudsakliga ansvarsområden, kultur och civilsamhälle. Inom ramen för den nationella civilsamhällspolitikerna har Region Örebro län antagit en regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi, vilken är en del av den regionala utvecklingsstrategin. Kulturnämnden ska verka för en god utveckling av länets kulturliv, där kulturplanen och den regionala utvecklingsstrategin utgör utgångspunkt för arbetet. Kulturnämnden ansvarar för att verka inom ramen för den så kallade kultursamverkansmodellen som styrs av den statliga förordningen (2010:2012) och där Örebro läns kulturplan samt fördelningen av medel till regionala kulturinstitutioner är centrala delar. Nämnden ansvarar också för att fördela föreningsstöd, stöd till folkbildningen samt övriga medel inom kultur

Målsättning nr 6:

Kulturlivet och civilsamhället i Örebro län ska vara tillgängligt, mångfacetterat och hållbart.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 41. Att skapa förutsättningar för professionella kulturaktörer och en mångfald av kulturuttryck i hela Örebro län.
- Nr 42. Att skapa förutsättningar för en stark folkbildning, ett starkt civilsamhälle och långsiktigt och strategiskt stärkta förutsättningar för Partnerskapet för sociala innovationer som sektorsövergripande nätverk och för samverkan med civilsamhället i Örebro län.

6.7 Servicenämnd

Servicenämndens uppdrag är regionövergripande med ansvar för drift och service inom fastigheter, försörjning, administration, upphandling, IT och medicinsk teknik. Servicenämnden ansvarar för att vara arkivmyndighet. Nämnden ansvarar också för att underhålla och förvalta den fasta egendomen och har ägaransvar för Region Örebro läns fastigheter med därtill ett flertal ansvarsområden.

Nämnden har en strategisk roll inom sina verksamheter, som tar helhetsansvar och genomsyras av en hög serviceanda. Tillsammans med Region Örebro läns verksamheter ska invånarnas och samhällets behov tillgodoses på bästa sätt. Nämndens verksamheter är en möjliggörande och värdeskapande servicepartner.

Servicenämnden arbetar med Region Örebro läns gemensamma uppdrag avseende ekonomi, kompetensförsörjning, forskning och utbildning, digitalisering, hållbar utveckling, beredskap och säkerhet samt att motverka välfärdsbrottslighet. Nämnden tilldelas dessutom nämndspecifika uppdrag inom nämndens ansvarsområde.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 43. Att fortsätta arbeta med att forma en säker och hotbildsanpassad IT-miljö för Region Örebro län.
- Nr 44. Att tillsammans med övriga nämnder arbeta för en mer effektiv inköps- och upphandlingsprocess i Region Örebro län.

6.8 Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

Enligt samverkansavtal mellan Region Örebro län, Örebro kommun, Hallsbergs kommun, Kumla kommun, Laxå kommun, Lekebergs kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun samt Nora kommun, framgår att Region Örebro län är värdorganisation och att den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ingår i Region Örebro läns organisation. Nämnden ansvarar för att tillgodose medlemmarnas behov av företagshälsa samt tolk- och översättningstjänster i talade språk.

Den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice arbetar med Region Örebro läns gemensamma uppdrag avseende ekonomi, kompetensförsörjning, digitalisering, hållbar utveckling, beredskap och säkerhet samt att motverka välfärdsbrottslighet. Utifrån den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice sammansättning, där både Region Örebro län samt åtta av länets kommuner ingår, tilldelas den inte nämndspecifika uppdrag för nämndens eget ansvarsområde av regionfullmäktige. Regionfullmäktige vill i stället uppmana nämnden att under 2027 fortsätta sitt arbete med att utforska och implementera nya digitala verktyg och arbetssätt samt fortsätta sitt arbete med hälsofrämjande och förebyggande företagshälsoinsatser, utifrån nämndmedlemmarnas behov.

6.9 Gemensamma målsättningar och uppdrag

Målsättningar och uppdrag som är gemensamma för regionstyrelsen och samtliga nämnder.

6.9.1 Ekonomi

Målsättning nr 10:

En långsiktig stark och hållbar ekonomi med finansiell god hushållning.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 45. Att genomföra åtgärder i nämndens verksamhet som säkerställer balans i nämndens ekonomi 2027.

6.9.2 Kompetensförsörjning

Målsättning nr 9:

En långsiktig och stark kompetensförsörjning.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 46. Att säkerställa att arbetet inom kompetensförsörjningen fullföljs och utvecklas.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 47. Att i relevanta beslut beskriva hur kompetensförsörjning och arbetsmiljö påverkas på kort och lång sikt, och väga in detta i besluten.
- Nr 48. Att säkerställa att chefer och verksamheter avsätter tillräckligt med tid för att arbeta med arbetsmiljön på ett planerat och förebyggande sätt.

6.9.3 Forskning och Utbildning

Målsättning nr 3:

Forskning och utbildning av hög kvalitet med internationell spets.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 49. Att mot bakgrund av nämndernas beslut om strategier avseende klinisk forskning och innovation, klinisk utbildning samt life science samordna uppföljning av dessa.
- Nr 50. Att regionövergripande samordna nämndernas implementering av adekvata avtal och lagrum särskilt konsekvenser av föreslagna förändringar i etikprovningsslagen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag

- Nr 51. Att verka för implementering av precisionsmedicin inom hälso- och sjukvården.
- Nr 52. Att i samverkan med länets kommuner och Örebro universitet utveckla verksamhetsförlagd utbildning samt forskning inom nära vård.
- Nr 53. Att verka för att hälso-och sjukvårdens förmåga att vara en attraktiv samarbetspartner i kliniska läkemedelsprovningar stärks och att digital uppföljning av detta möjliggörs.

Folktandvårdsnämnden får i uppdrag

- Nr 54. Att stärka forskningshandledarkompetens och utbildningssamverkan.

Servicenämnden får i uppdrag

- Nr 55. Att verka för nyttiggörande av data inom forskning och innovation.
- Nr 56. Att medverka i utvecklingen av universitetssjukvård, särskilt avseende medicinteknisk verksamhet och artificiell intelligens.

Nämnden för regional tillväxt får i uppdrag

- Nr 57. Att verka för utvecklingen av life science-sektorn och särskilt TrialÖrebro.
- Nr 58. Att verka för en ökad forskningsaktivitet och implementering av forskningsresultat i det regionala näringslivet.

6.9.4 Digitala lösningar

Målsättning nr 7:

Digitala lösningar för en enklare vardag för invånare och medarbetare.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 59. Att fortsätta främja den digitala kulturen och utveckla digitala arbetssätt inom Region Örebro län.
- Nr 60. Att erbjuda användarvänliga digitala lösningar till länets invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.

6.9.5 Hållbar utveckling

Målsättning nr 8:

Ansvarsfulla verksamheter med höga ambitioner för hållbar utveckling.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 61. Att implementera Program för hållbar utveckling avseende Region Örebro läns hållbarhetsarbete för åren 2026–2030 och genomföra prioriterade uppdrag och styrtalet för hållbar utveckling.
- Nr 62. Att minska Region Örebro läns klimatavtryck genom att arbeta för en resurseffektivare och mer cirkulär verksamhet genom att initiera eller delta i utvecklingsprojekt som stärker cirkulära lösningar i organisationen.
- Nr 63. Att följa upp barnrätts- och jämställdhetsanalyser och genomföra åtgärder.

Servicenämnden får i uppdrag:

- Nr 64. Att vidta åtgärder för att förebygga konsekvenser av värmeböljor och hundraårsregn.
- Nr 65. Att, även ur beredskapssynpunkt, identifiera möjligheter och föreslå åtgärder för att öka upphandlingen av svenska livsmedel.

6.9.6 Beredskap och säkerhet

Regionstyrelsen ska inom ramen för sin övergripande styr- och ledningsfunktion ansvara för säkerhetsfrågor samt katastrof- och beredskapsplanering och för övergripande aspekter av civil beredskap. Sammanfattningsvis syftar detta till att bidra till att Region Örebro län över tid ska kunna utföra samhällsviktig verksamhet även under olika slags svåra yttre omständigheter. Därtill ska nämnderna ansvara för beredskaps- och katastrofplanering och erforderlig övning inom sina respektive områden. Regionstyrelsen utgör tillika krisledningsnämnd för Region Örebro län. Dessa frågor har fått en ökad aktualitet och ska uppmärksammas i ett regionövergripande sammanhang.

Generella arbetsmetoder ska fortsätta att utvecklas och användas för hantering av de kriser som kan uppstå, och behöver hanteras i regionövergripande perspektiv. Region Örebro län behöver stärka försörjningsberedskapen inom hela organisationen. Kontinuitetshantering och arbete med krigsorganisationen är fortsatt centrala frågor. Likaså är det av stor vikt att organisationen deltar i och genomför olika typer av övningar i syfte att vara beredd för olika samhällsstörningar.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 66. Att samordna säkerhetsfrågor samt övergripande katastrof- och beredskapsplanering.
- Nr 67. Att skapa gemensamma förutsättningar för hantering av sådana kriser och extraordinära händelser som kräver ett regionövergripande perspektiv.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 68. Att beredskaps- och säkerhetsfrågor, särskilt med avseende på förmågan att kunna genomföra verksamhet även under svåra yttre förutsättningar, beaktas i de sammanhang där det behövs.

6.9.7 Motverka välfärdsbrottslighet

Alla nämnder och verksamheter har i uppdrag att arbeta för att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet. Detta görs både på övergripande nivå och enskild verksamhetsnivå så att det blir en naturlig del av arbetet. Det sker bland annat genom att stärka internkontrollen i form av fler uppföljningar, granskningar, kontroller och stickprov i olika kritiska processer där risker för misstag, felaktigheter och misstänkt brottslighet är större och där Region Örebro län kan lida skada.

Region Örebro län behöver stärka sina insatser för att motverka välfärdsbrottslighet. Det handlar om granskningar och kontroller men också om att utbilda och informera inom Region Örebro läns verksamheter. Regionstyrelsen ska samordna det övergripande och strategiska arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Region Örebro län har anslutit sig till Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) definition av begreppet välfärdsbrottslighet; När en aktör – företag, förening eller privatperson – otillbörligen utnyttjar kommuners och regioners välfärdsystem för egen vinning.

Välfärdsbrott handlar om att offentliga utbetalningar inom välfärdssystemet betalas ut på felaktiga grunder. Det kan också handla om aktörer som inte följer de avtal som de ingått med kommun, region eller stat eller andra oegentligheter och brott så som bedrägerier. Det kan också vara brottslighet i syfte att skaffa sig fördelar genom påverkan av hur en myndighet utför sin verksamhet.

Välfärdsbrottsligheten har olika följder, såsom påverkan på förtroendet för demokratin. Den kan också ha ekonomiska följder och följder i form av kvalitetsbrister inom verksamheten.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 69. Att samordna det övergripande och strategiska arbetet mot välfärdsbrottslighet.
- Nr 70. Att inom ramen för sin uppsiktsplikt bevaka även arbetet med hur nämnderna genomför sitt arbete med att motverka välfärdsbrottslighet, bland annat genom arbetet med internkontroll.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 71. Att mot bakgrund av beslutat styrdokument för motverkande av välfärdsbrottslighet, fördjupa sitt arbete i dessa frågor inom de områden som nämnden ansvarar för, bland annat genom arbetet med internkontroll.

7. Region Örebro läns koncernföretag

Region Örebro läns koncern omfattar Region Örebro län med regionfullmäktige, regionstyrelsen samt nämnder med dess verksamheter samt hel- och samägda bolag där regionorganisationen äger mer än 20 procent av aktierna och där bolagens balansomslutning uppgår till en väsentlig del av regionens ekonomiska omslutning. I kapitel Organisation framgår vilka bolag som ingår i koncernen samt hur stor andel regionorganisationen äger. Sammanställda räkenskaper upprättas i årsredovisningen, men inte i budget eller delårsrapport, då omfattningen av bolagens ekonomi understiger väsentlighetskriterierna. För 2025 uppgick årets resultat för koncernen till 707 miljoner kronor, vilket var 28 miljoner kronor högre än regionorganisationens resultat. Eget kapital den sista december 2025 för koncernen uppgick till 4 292 miljoner kronor, vilket var 468 miljoner kronor högre än regionorganisationen.

Regionfullmäktige har beslutat om att överlåta samtliga aktier som ägs av Region Örebro läns förvaltnings AB till Region Örebro län för att därefter avveckla bolaget. Överlåtelsen kommer att ske under 2026, varför ingen redovisning för en underliggande koncern kommer att behöva upprättas fortsättningsvis. Förutom Region Örebro läns förvaltnings AB ska Länstrafiken Örebro AB samt Landstingsbolaget i Örebro län avvecklas.

De majoritetsägda bolagen ges i enlighet med Region Örebro läns bolagspolicy nedanstående årliga direktiv. Direktiven för bolagen anger mål, inriktning och resultatkrav för bolagets verksamhet.

7.1 Direktiv till bolagen

7.1.1 Samtliga majoritetsägda bolag

Regionens ägda bolag ingår som organ i regionens organisation. Särskilt majoritetsägda bolag ska bedriva sin verksamhet så att de långsiktigt bidrar till arbetet att uppnå fullmäktige i Region Örebro läns målsättningar.

Bolagen ska i sin verksamhet ta hänsyn till den samlade effekten för regionkoncernen som helhet för att åstadkomma största möjliga koncernnytta. Ägaren och de majoritetsägda bolagen har därför ett ansvar att i samråd söka lösningar som tillgodoser helhetsintresset.

7.1.2 Länsgården Fastigheter AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning, aktieägardirektiv samt det övergripande direktivet för majoritetsägda bolag enligt ovan. Det innebär att Länsgården Fastigheter AB har i uppdrag att genomföra fastighetsförsäljningar som bidrar till koncernnytta eller där fastigheten inte primärt ingår i vård- och omsorgsuppdraget. Länsgården Fastigheter AB har även i uppdrag att fortsätta byggnationen av beslutade vård- och omsorgsboenden i länet.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering och årlig avkastning i form av aktieutdelning till Region Örebro län. Avkastningskravet ska uppgå till 30 miljoner kronor för 2027.

7.1.3 Länsteatern i Örebro AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning, ägardirektiv samt det övergripande direktivet för majoritetsägda bolag enligt ovan. Det innebär att bolaget ska erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell teater och scenkonst av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för kommunerna inom länet, för professionella teateraktörer och amatörteater samt för skolan i dess olika former. Länsteatern i Örebro AB har i uppdrag att fortsätta arbeta för att utveckla länsuppdraget.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering.

7.1.4 Region Örebro Innovation AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning, ägardirektiv samt det övergripande direktivet för majoritetsägda bolag enligt ovan. Region Örebro Innovation ägs till 60 procent av Region Örebro läns förvaltnings AB och till 20 procent vardera av Örebro Rådhus AB och Örebro Universitet Holding AB. Bolagets verksamhet och ändamål är att styra utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering.

Uppdrag

Bolaget ges i uppdrag att tillsammans med dotterbolaget Inkubera AB verka för och i samarbete med näringslivet skapa en struktur för och etablera en fond för riskkapital.

7.1.5 Svealandstrafiken AB

Mål och inriktning

Bolaget bedriver trafikrörelse avseende kollektivtrafik samt därmed förenlig verksamhet i Västmanlands län och Örebro län.

Bolaget ägs till lika delar av Region Västmanland och Region Örebro län. Bolaget är en del av respektive regions verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av respektive regions fullmäktige eller styrelse, fastställda av bolagsstämman.

Resultatkrav

Bolagets ska sträva efter att uppfylla de ekonomiska kraven i ägardirektivet. Det innebär att bolaget ska ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på totalt kapital motsvarande 1,5 procent. Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 15 procent. Vidare ska bolagets kostnadsökning per producerad kilometer över en treårsperiod inte överstiga branschindex.

7.1.6 Scantec AB

Scantec AB ägs till 50 procent var av Kumla kommun och Region Örebro län genom Region Örebro Läns Förvaltning AB. Ägarna beslutade i februari 2025 att avveckla bolagets verksamhet, vilket genomfördes under 2025. Tillsammans med övrig aktieägare i bolaget, Kumla kommun, pågår utredning av bolagets ägande, värde och fastighetens kommande ändamål.

Uppdrag

Bolaget ges i uppdrag att tillsammans med ägarna ta fram en plan för framtida inriktning för bolaget och fastigheten.

Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling. Detta innebär att leda och samordna de övergripande utvecklingsfrågorna, att ansvara för strategisk planering som främjar en långsiktigt hållbar utveckling för Örebro län och att följa upp verksamheten. Regionstyrelsen har initiativrätt och samordningsansvar för att ta fram styrande dokument, till exempel vision, policys och program. Regionstyrelsen har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Vid utövandet av uppsiktsplikten får regionstyrelsen fatta beslut om uppdrag till nämnderna att redovisa hur nämnderna avser göra för att hålla budget och nå mål beslutade av fullmäktige. Regionstyrelsen har också i uppdrag att besluta i ärenden som berör flera nämnders ansvarsområden. Undantag från detta är att servicenämnden har i uppdrag att fatta beslut i upphandlingsärenden, som berör flera nämnders ansvarsområden. Om ärendet är av principiell betydelse är det dock regionstyrelsen som ska fatta beslut.

Inom regionstyrelsen finns ett *arbetsutskott* och ett *personalutskott*. Styrelsen har fattat beslut om utskottets ansvarsområden, och kan komma att fatta ytterligare beslut om deras verksamhet.

Till regionstyrelsen som rådgivande organ finns *funktionshindersråd*, *etikråd* och *pensionärsråd*.

Tillsammans med andra kommuner i länet finns en *gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice* där Region Örebro län är värdorganisation. Nämnden ansvarar för företagshälsa och tolkförmedling i enlighet med separat överenskommelse och reglemente.

I Region Örebro läns politiska organisation ingår även nämnderna *hälso- och sjukvårdsnämnd*, *folktandvårdsnämnd*, *servicenämnd*, *kollektivtrafiknämnd*, *regional tillväxtnämnd* och *kulturnämnd*. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Detta inom de tilldelade ekonomiska ramarna. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. De står under regionstyrelsens uppsikt men ansvarar själva för sin verksamhet inför regionfullmäktige.

Det finns fyra beredningar som är beredningsorgan till hälso- och sjukvårdsnämnden. Beredningarna har inte något beslutsmandat, utöver budgeten för den egna verksamheten. Det är *beredning för nära vård*, *beredning för specialiserad vård*, *beredning för psykiatri* och *beredning för forskning och utbildning*. Syftet med beredningarna är att stödja och bistå nämnden, förbättra och möjliggöra kunskapsför djupning samt skapa ökad tillgänglighet till politiken för invånare och andra aktörer. Det finns också ett *utskott* till hälso- och sjukvårdsnämnden.

För samverkan mellan Region Örebro län och kommunerna finns ett regionalt samverkansråd och fyra specifika samverkansråd. Råden är forum för samverkan med Region Örebro län och länets kommuner i gemensamma frågor. De specifika samverkansråden är *specifikt samverkansråd för folkhälsa*, *specifikt samverkansråd för kultur*, *specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning* och *specifikt samverkansråd för social välfärd samt vård och omsorg*. De specifika samverkansrådets uppdrag är att inom sina respektive verksamhetsområden initiera och samråda om frågor inom verksamhetsområdet som är strategiska och viktiga för Örebro län, samordna

det regionala utvecklingsarbetet med det lokala utvecklingsarbetet samt vara ett forum för regional och kommunal omvärlds- och intressebevakning.

8.2 Juridiska personer

Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansiär för ett antal bolag, stiftelser och andra juridiska personer. Regiondirektören ansvarar för att den verksamhet som organiseras i annan juridisk form än förvaltning knyts till Region Örebro läns övriga verksamhetsorganisation.

Region Örebro läns hel- och delägda bolag:

- Region Örebro läns förvaltnings AB 100% (under avveckling)
- Länsgården Fastigheter AB 100% med dotterbolag Gåsen Fastigheter Örebro AB 100%
- Länsstrafiken Örebro AB 100% (under avveckling)
- Länsteatern i Örebro AB 91%
- Region Örebro Innovation AB 60% med dotterbolag Inkubera AB 100%
- Scantec AB 50%
- Svealandstrafiken AB 50%
- Örebro läns flygplats AB 44,95%
- Tåg i Bergslagen AB 25%
- Bims KB 17,3%
- Oslo-Stockholm 2.55 AB
- Bims AB 16,3%
- Mälardalstrafik AB 15%
- Almi Östra Mellansverige AB 9%
- Länsmusiken i Örebro AB 9%
- Capio Läkargruppen AB 9%
- AB Transitio 5%
- Samtrafiken i Sverige 2,1%
- Inera AB 0,2%

Region Örebro län är även engagerat genom ägarandelar, driftbidrag eller genom styrelserepresentation i följande juridiska personer:

- Central Sweden
- Finsamförbunden i Örebro län
- Gammelkroppa Skogsskola
- Kommunalförbundet Skandionkliniken
- Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
- Kommuninvest ekonomisk förening
- Landstingens ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)
- LFF Service AB (Läkemedelsförsäkringen)
- Stiftelsen Activa
- Stiftelsen Bergslagsgårdar
- Stiftelsen Cesam centrum för samhällsarbete och mobilisering

- Stiftelsen Frövifors Pappersbruksmuseum
- Stiftelsen för medicinsk forskning vid Universitetssjukhuset Örebro
- Stiftelsen för stöd till kulturellt verksamma personer i Örebro
- Stiftelsen Kungliga Gyttjebad och Brunnsanstalten Loka
- Stiftelsen Nora Järnvägsmuseum och veteranjärnväg
- Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet i Kumla
- Stiftelsen Örebro läns museum
- Varuförsörjningsnämnd

9. Regionövergripande styrning

9.1 Region Örebro läns övergripande styrdokument

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Det syftar till att utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. I verksamhetsplanen anges målsättningar, inriktningar och ambitioner. Målsättningarna och uppföljningen av dessa är en viktig del i Region Örebro läns verksamhets- och ekonomistyrning samt kvalitetsutveckling.

Region Örebro läns vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” och värdegrunden med värdeorden ”samarbete, utveckling och professionalism” är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Örebro län. Det finns också flera regionövergripande styrdokument vid sidan av regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget som styr den långsiktiga utvecklingen i Region Örebro läns arbete. Dessa styrdokument gäller även för regionstyrelsen och nämnderna inom deras respektive ansvarsområden. Därutöver finns styrdokument inom respektive nämnds ansvarsområden som ska beaktas i nämndernas verksamheter.

Nedan redovisas ett flertal av de regionövergripande styrdokument som gäller för samtliga nämnder.

Styrdokument för Region Örebro län

- AI-strategi för Region Örebro län
- Internationell strategi
- Life science-strategi
- Policy för Region Örebro läns arbete med kvalitet och utveckling
- Program för hållbar utveckling för Region Örebro län
- Program för digitalisering för Region Örebro län
- Reglemente för intern styrning och kontroll
- Riktlinje för arbete mot välfärdsbrottslighet
- Strategi för klinisk forskning och innovation för Region Örebro län
- Strategisk kompetensförsörjningsplan för Region Örebro län
- Vårt arbetssätt – ledningssystem för kvalitet

Styrdokument för Örebro län

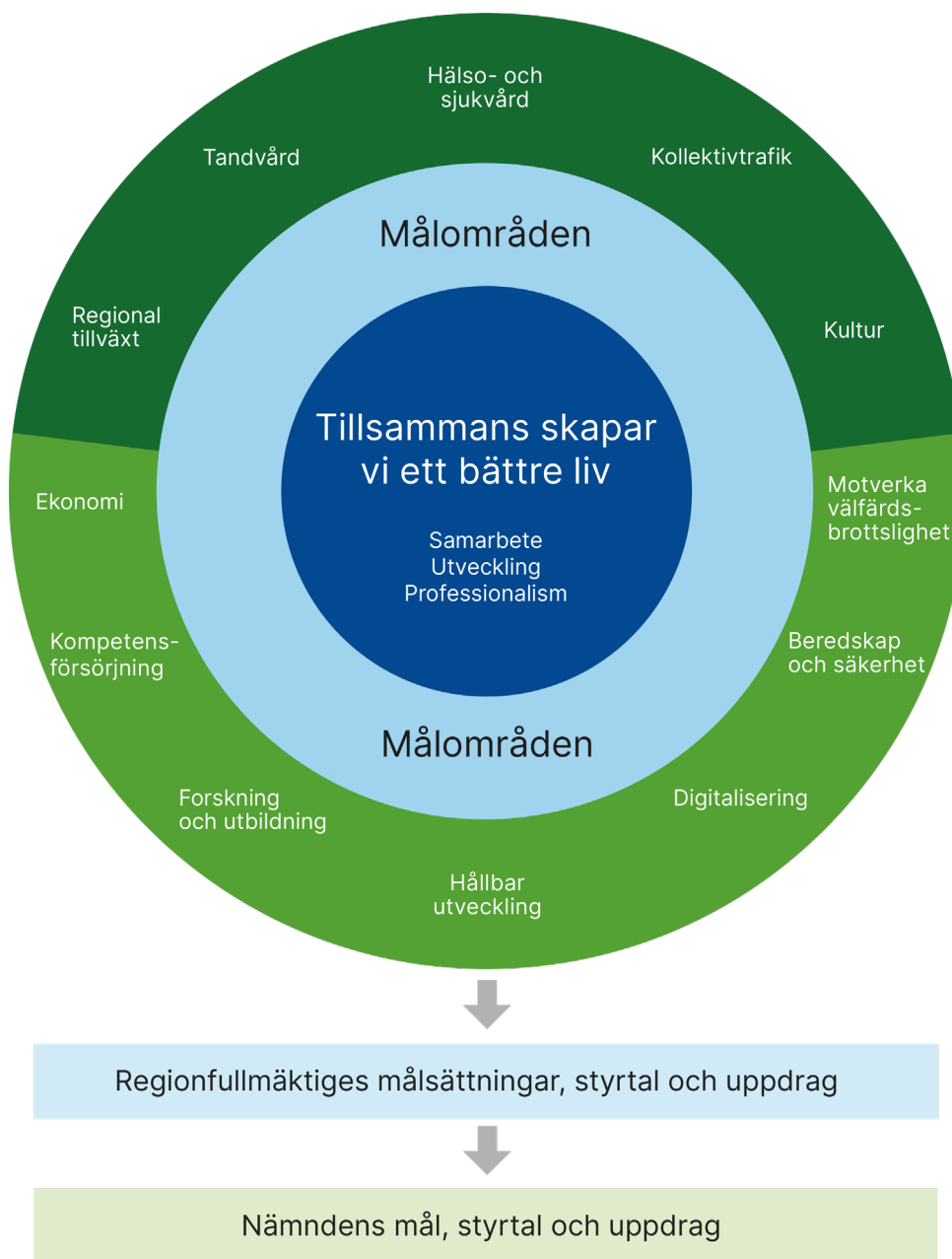
- Digitaliseringsstrategi för Örebro län
- Innovationsstrategi för Smart specialisering
- Regional utvecklingsstrategi för Örebro län
- Örebro läns energi- och klimatprogram

Övriga styrande dokument

- Lagar och förordningar
- Nationellt ALF avtal
- Sjukvårdsregionala överenskommelser
- Överenskommelser via SKR

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget ska harmoniera med den politiska organisationen och dess nämndstruktur. Nämndernas ansvar är att konkretisera vad som ska åstadkommas och hur det ska genomföras för att uppnå regionfullmäktiges målsättningar, inriktningar och ambitioner. För att tydliggöra denna konkretisering innehåller verksamhetsplanen en struktur med målsättningar och fördelning av uppdrag till nämnderna.

Målsättningarna och uppdragen är viktiga för att styra mot visionen. Dessa beskriver också hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara. Målsättningarna innehåller styrtal som mäts på övergripande nivå för Region Örebro län. Det är styrtal som ska ge en indikation på måluppfyllelse och som tillsammans med uppdragen ska bidra till att bedöma måluppfyllelsen. Styrtalet ska redovisa senast kända värde, årets målvärde och ett långsiktigt målvärde.

Verksamhetsplanen innehåller en struktur med målområden inom nämndernas ansvarsområden, huvudprocesser, och inom gemensamma regionövergripande ansvarsområden, stödprocesser.

- Regionfullmäktige beslutar om målsättningar med styrtal och uppdrag till nämnderna.
- Nämnderna konkretiserar målsättningar med styrtal och uppdrag med egna mål, styrtal och uppdrag.
- Verksamheterna kompletterar med aktiviteter och vid behov med egna mål och styrtal.

9.2 Nämndernas verksamhetsplaner

Regionstyrelsen och nämnderna har ansvar att ta fram egna verksamhetsplaner utifrån regionfullmäktiges verksamhetsplan samt internkontrollplaner. Regionstyrelsen och nämnderna har tilldelats målsättningar och uppdrag som fullmäktige har beslutat. Regionstyrelsen och nämnderna ska konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå målsättningar och svara mot uppdrag. Detta görs genom egna mål och/eller egna uppdrag. Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten fullgör sina uppgifter och uppnår beslutade målsättningar samt att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Regionstyrelsen och nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

9.3 Regionövergripande intern kontroll

Den interna kontrollen syftar till att "undvika negativa händelser", risker, som kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med kraven:

- Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Varje nämnd ska besluta om en internkontrollplan (risker med åtgärder) som en del av verksamhetsplanen. Internkontrollplanen ska innehålla regionövergripande risker med åtgärder samt nämndspecifika risker med åtgärder.

9.3.1 Regionövergripande risker inom HR:

Risken att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte är välfungerande i vardagen.

- Regionövergripande åtgärder:
 - Att utifrån undersökning och riskbedömning sätta in verksamma åtgärder och följa upp att åtgärderna har haft effekt.
 - Att arbeta med resultatet av årlig uppföljning för att förbättra SAM där det finns brister.
 - Att fördelade chef prioritera för mottagande chef att ta del av de utbildningar och annat stöd i arbetsmiljö som chefen behöver.

Risken att bisysslor som är arbetshindrande, förtroendeskadliga eller konkurrerar med verksamheten förekommer.

- Regionövergripande åtgärd:
 - Att genomföra kontroll, uppföljning och åtgärder för att säkerställa att riktlinjer följs enligt regiongemensam rutin.

9.3.2 Regionövergripande risk avseende välfärdsbrottslighet:

Risken att arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet inte fungerar i de olika nämnderna och de verksamheter de ansvarar för.

- Regionövergripande åtgärder:
 - Nämnderna ska i sitt internkontrollarbete uppmärksamma och arbeta med denna risk och ska genom rapporteringen av internkontrollarbetet uppmärksamma regionstyrelsen på hur arbetet fortgår. I rapporteringen ska det framgå vilka riskområden som är identifierade och vilka åtgärder som har tagits fram.

9.4 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering har tre huvudsyften:

- Att ge en mångdimensionell bild av verksamhetens resultat i förhållande till fastställda målsättningar.
- Att värdera hur styrande riktlinjer och rutiner efterlevs i verksamheten.
- Att vara kunskaps- och beslutsunderlag inför förbättringsarbete och fortsatt planering.

Den röda tråden löper från regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget med målsättningar till nämnder och vidare till förvaltningar, verksamheter och ytterst till medarbetare där aktiviteter genomförs för att uppfylla målsättningarna. Här vänder planerings- och uppföljningsprocessen och den röda tråden kan följas från mötet mellan invånare och organisation, via verksamhet, förvaltning till nämnd, regionstyrelsen och ytterst regionfullmäktige.

Uppföljning sker på alla nivåer i verksamheten; från enkla dagliga avstämningsmöten till ledningens återkommande genomgång på verksamhetsnivå. Vidare knyter förvaltningarna samman de olika verksamheternas rapportering till muntliga verksamhetsöverläggningar med regiondirektören och berörda nämnder.

Uppföljning av målsättningar och uppdrag samt internkontrollplan görs i delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut. Regionfullmäktiges målsättningar följs upp genom beskrivningar och ska göras genom att beakta genomförande av uppdrag och utfall för aktuella styrta samt nämndernas mål, uppdrag, aktiviteter och resultat kopplade till den aktuella målsättningen.

Rapportering sker i nämnder och regionstyrelsen. Skriftliga delårsrapporter och verksamhetsberättelser inklusive bokslut beslutas i nämnder och redovisas till regionstyrelsen. Regionstyrelsen rapporterar till regionfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning inklusive bokslut.

10. Bilaga

10.1 Bilaga 1: Riktlinjer för ekonomisk styrning

10.1.1 Verksamhetsplan och budget

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Den syftar till att styra och utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. Verksamhetsplanen anger mål, inriktningar och ambitioner. De fastställda målen och uppföljningen av dessa mål är en viktig del av Region Örebro läns verksamhetsutveckling, ekonomistyrning och kvalitetsutveckling. Målen styr och anger förutsättningar för hur de olika nämnderna ska planera sin verksamhet. Regionfullmäktige beslutar om verksamhetsplan med budget i juni året före verksamhetsåret.

10.1.2 Nämndernas budgetar

1. Nämndernas ekonomiska budgetram fastställs av fullmäktige på nettokostnadsnivå.
2. Nämnden ska, om det är nödvändigt för att hålla sig inom fastställd budgetram, vidta åtgärder och göra omprioriteringar i den nuvarande verksamheten.
3. Dessa åtgärder kan beslutas av nämnd så länge besluten ryms inom nämndens uppdrag enligt ”Bestämmelser för politiska organ inom Region Örebro län”.
4. När nämnd fattar beslut om investeringsbudget ska nämnden också besluta om hur investeringens driftkostnader ska finansieras inom befintlig ram.
5. Nämnderna ska i händelse av prognosticerade underskott inkomma till regionstyrelsen med en handlingsplan för ett återställande av det ekonomiska resultatet.

10.1.3 Specialdestinerade statsbidrag

Riktade statsbidrag som är kopplade till befintliga överenskommelser mellan staten och SKR ingår inte i budgeterad ram. De riktade statsbidragen tillfaller berörd nämnd utifrån hur kriterierna för respektive riktat statsbidrag uppfylls.

I det fall nya generella eller riktade statsbidrag beslutas eller villkoren i befintliga statsbidrag förändras efter att regionfullmäktiges budget har fastställts ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

10.1.4 Överföring av resultat mellan åren

Huvudregeln är att nämndernas budgetavvikelser inte balanseras över till nytt år.

Undantaget från huvudregeln är verksamheter som är konkurrensutsatta eller där annan förutsättning motiverar att undantag sker. För närvarande balanseras resultatet för följande verksamheter:

- Folktandvårdsnämnden
- Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhet inom Hälsoval Örebro län
- Gemensamma nämnden för företagshälsovård och tolkförmedling

10.1.5 Investeringsplan

Med investeringar avses inköp/egen produktion av anläggning med en livslängd på tre år eller mer och med ett värde överstigande ett prisbasbelopp. Se Rutin för redovisning av anläggningstillgångar.

Generellt kring investeringar

1. Fullmäktige fastställer en investeringsram per nämnd.
2. I ramen ska större investeringsprojekt särredovisas så att investeringens totalbudget framgår. Beloppsgränserna för detta är 10 miljoner kronor för fastighetsinvesteringar och 2,5 miljoner kronor för medicinteknisk utrustning.
3. För investeringar som innebär projekt som pågår över flera år ska den totala investeringsbudgeten fördelas på investeringsåren. Nämnden ska varje år i samband med budgetprocessen precisera budgetårets budgeterade utgift.
4. Vid investeringsprojekt överstigande 400 miljoner kronor ska likviditetsplan upprättas av investerande förvaltning.
5. Redovisning av större investeringsprojekt enligt punkt 2 ovan ska ske i delårs- och årsredovisning.

Kostnadsansvar och driftbudgeteffekter av fastighetsinvesteringar

1. Hyresgästinitierade investeringar motiverade av verksamhetsbehov betalas genom hyrestillägg eller nya hyreskontrakt och ska finansieras inom befintlig ram.
2. Reinvesteringar vilket avser naturligt underhåll för att hålla fastigheterna i ursprungligt skick betalas inom befintliga hyreskontrakt och beslutad indexuppräknings.
3. Ambitionshöjande fastighetsinvesteringar till följd av nya lagkrav, regler för ökad robusthet, säkerhet med mera genererar hyrestillägg eller nya kontrakt och finansieras med justerad budgetram om inte investeringen leder till påvisade lägre kostnader.

Upprättande av underlag och beslut

1. Berörd förvaltning ansvarar för att upprätta underlag till investeringsbudget för medicinteknisk utrustning, fordon och övriga inventarier. Regionenservice ansvarar för underlag avseende fastigheter och IT-utrustning.
2. Berörd nämnd fastställer investeringsbudgeten för medicinteknisk utrustning, bilar samt övriga inventarier inom fullmäktiges ram. Servicenämnden fastställer investeringsbudgeten för fastigheter och IT-utrustning inom fullmäktiges ram.

10.1.6 Budgeten på nämnds- och verksamhetsnivå

1. Samtliga nämnder ska senast vid sitt sammanträde i december fastställa en verksamhetsplan med budget samt mål och uppdrag för nämndens verksamheter inklusive investeringar inom de budgetramar och med den inriktning som regionfullmäktige har beslutat.
2. Nämnderna har under året möjlighet att besluta om omDispositionering av budgeterade drift- samt investeringsmedel inom hela sitt verksamhetsområde. Budgetavvikelse som avser större investeringsprojekt som regionfullmäktige fastställer får inte disponeras av nämnderna.
3. Bruttobudgetering ska tillämpas.

10.1.7 Internprissättning och interndebitering

Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt hänföras till rätt verksamhet. Syftet är att redovisningen ska ge en rättvisande bild av resursanvändningen och att skapa kostnadsansvar och kostnadsmedvetande i organisationen. Vid fördelning av kostnader måste alltid nyttan vägas mot den administrativa insats som fördelningen medför. Helhetssyn och koncernnytta ska alltid beaktas och värderas. Interna debiteringar får aldrig leda till suboptimering av regionens resurser.

Följande principer ska gälla vid beställning och kostnadsberäkning av interna tjänster:

1. Bokföring av interna beställningar ska så långt det är möjligt ske med automatiska import av bokföringsfiler. I undantagsfall ska intern bokföringsorder användas.
2. Modeller och metoder för intern prissättning ska vara enkla och förutsägbara.
3. Prissättningen ska utgå från en självkostnads kalkyl.
4. I samband med investeringsprojekt där regionfastigheter deltar i planeringsarbetet ska nedlagt arbete bokföras på investeringsanslaget först då ett investeringsanslag är beslutat. I det fall ett anslag till investeringen inte beslutas ska redan nedlagda kostnader betalas av beställande förvaltning.

10.1.8 Kapitaltjänstkostnader

1. Regionstyrelsen äger all egendom i den regionala verksamheten. Kapitaltjänstkostnader kan ses som en intern ersättning till regionstyrelsen för tillhandahållande av anläggningstillgångar och består av ränte- och avskrivningskostnader.
2. Anläggningstillgångar ska skrivas av så snart anläggningen tas i bruk. Avskrivningskostnaden speglar användningen eller förbrukningen av en investering under anläggningens nyttjandeperiod. Se Rutin för redovisning av anläggningstillgångar.
3. Regionstyrelsen ansvarar för att tillgänglig likviditet finns för att finansiera investeringen. Den interna räntan som verksamheten betalar till regionstyrelsen syftar till att täcka regionstyrelsens finansieringskostnader. Räntesats är SKR:s rekommenderade internräntesats.

10.1.9 Lokaler och hyreskontrakt

1. Servicenämnden ansvarar för regionens övergripande och strategiska lokalplanering. Detta sker genom upprättandet av lokalförsörjningsplaner på olika nivåer i organisationen.
2. Regionens egna lokaler ska nyttjas i första hand, i andra hand nyttjas lokaler som tillhandahålls av regionens ägda bolag och i tredje hand kan lokaler hyras av extern hyresvärd.
3. Hyreskontrakt ska finnas mellan Regionservice, regionfastigheter och respektive förvaltning.
4. Regionservice Regionfastigheter ingår/tecknar kontrakt med externa hyresvärdar.
5. I undantagsfall kan regionen göra investeringar i inhyrda lokaler.

10.1.10 Rapportering och uppföljning

Regionstyrelsen upprättar en årsredovisning per den 31 december. Årsredovisningen innehåller lagstadgade informationskrav som förvaltningsberättelse, finansiella rapporter och andra jämförelsetal för Region Örebro län och regionkoncernen. Nämnderna ska till regionstyrelsen rapportera årets ekonomiska utfall samt verksamhetsmässigt utfall. Årsredovisningen överlämnas till regionfullmäktige för beslut.

Regionstyrelsen upprättar en delårsrapport den 31 juli varje år. Den innehåller en förkortad förvaltningsberättelse, finansiella rapporter och andra jämförelsetal. Uppföljningen av utfall och prognos sker för regionen totalt och per nämnd. Nämnderna ska till regionstyrelsen rapportera periodens ekonomiska utfall, prognos för året samt verksamhetsmässigt utfall i delårsredovisningen per juli. Delårsrapporten överlämnas till regionfullmäktige för beslut.

Regionstyrelsen följer löpande regionens ekonomiska utveckling i periodrapporter. Periodrapporter upprättas varje månad förutom i januari och juni.

Verksamhetsplanen som regionfullmäktige har fastställt är utgångspunkten för återrapporteringen av verksamhetsmässiga resultat.

Region Örebro län

Postadress Region Örebro län, Box 1613, 701 16 Örebro **E-post** regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress Klostergatan 23, Örebro **Tel** 019-602 10 00

www.regionorebrolan.se